

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din — Posamezna številka 1 Din. — V inostranstvu vsaka drobna vrstica ali nile prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba, naročnina, reklamacije in isrevati pa Upravištvu Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Vse krogljice v prvo skrinjico!

Prazni upi.

Novi upi so objeli obupane žerjavovce, ki so razpeli Slovenijo na križ ter jo izročili velesrbskim rabljem — državnim tatovom, da iztisnejo iz nje poslednjo kapljo krvi.

Novi upi — Radičeva stranka je razpuščena in žerjavovec — navadno je to orjunc, svobodomiseln učitelj ali plačan pijanec — agitira med našimi ljudmi z novo besedo: »Vsi vemo, da bo SLS zmagala pri volitvah, toda to vam ne bo prav nič pomagalo, ker Radičevci so razpuščeni in ne bodo izvoljeni.«

Prazni upi, do dna prazni upi, ljubi žerjavovci!

Radičeva stranka je razpuščena — res. Toda Radičeve skrinjice pa niso razpuščene, ne bodo in ne morejo biti. Zakaj skrinjice sploh ne nosijo imena Radičeve stranke, temveč samo imena nosilcev list, in Radičeve skrinjice so že povsod vložene ter od sodnije potrjene. In ni je več moči, ki bi mogla sodnijsko potrditev razveljaviti. Vsi Hrvatje se bodo 8. februarja sešli na voliščih in sodili, sodili, da se bo državnim tatovom in iskaritom trno delalo pred očmi.

Pa tudi, naj se zgodi kar hoče! Ali res mislite, da si bo slovenski kmet, delavec, obrtnik sam potisnil nož v grlo, na katero so ga nastavili državni tatovi in njih pomočniki v Sloveniji, žerjavovci. Naše ljudstvo bo volilo, Hrvatje bodo volili in Srbi bodo volili — bodo volili enkrat, dvakrat, trikrat, desetkrat, dokler ne bodo državni tatovi v ječi in dokler ne bo Slovenija samostojna v okviru Jugoslavije. Ni ga tako močnega betonskega zidu, ki ne bi pod vedno hujskim pritiskom padel. Ljudski večini se dolgo časa nihče ne more ustavljati, pa naj ima vse generale za sabo, pa še koga drugega.

Zglede, zglede imamo kakor nalašč tik pred nosom. V Italiji divja gospod Mussolini, morilec, vrni bratec in zavez-

nik naših gospodov Žerjavov, Pašičev, Pribičevičev. In Mussolini razpolaga s svojim lastnim, dobro oboroženim vojaštvom. Pa še večino ima v zbornici — pa bo moral iti. Čez par mesecev ga ne bo več, pa če fašisti celo Italijo utope v potokih krvi. Zakaj ljudska večina je proti njemu in ta končno zmagaja, kot zmagaja dan nad nočjo.

Mi tudi vidimo v Italiji, da ta ljudska večina prav nič ne odneha, ker proti morilcem in nasilnikom ne more, ne sme in neče odnehati. Opozicija tu dobro ve, da so taka obupna nasilja vedno znamenje slabosti sovražnikov in da je konec blizu. »Kadar pa požene brstje, veste, da je blizu poletje,« pravi sv. pismo. In kadar mogotci morajo prelamljati zakone in paragrafe ter se braniti z nasiljem, vemo, da je blizu konec.

Zato: prazni upi, vi rabelji slovenskega ljudstva. Dne 8. februarja bo slednji Slovenec prišel na volišče in oddal krogljico za geslo:

zaprmo državne tatove!
osvobodimo Slovenijo!
rešimo državo!

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem in znancem tvrđka

Jos. Rojina — Ljubljana.

Liberalno gospodarstvo.

Liberalci Žerjavovega kova bi radi ljudstvu omajali zaupanje v pravilnost politike naše stranke. Zato so začeli govoriti: »Kaj je entralizem in avtonomija, samo dobrega gospodarstva je treba državi, pa bo vse dobro.« Oglejmo si te besede malo

natančneje, da vidimo, kaj je na njih resnice. Ljubezen liberalcev do slovenskega ljudstva je znana, vendar bo še jasnejša njihova ljubezen do slovenskega gospodarstva, če pogledamo malo preteklost.

Kaj so storili liberalci za gospodarstvo doslej?

Ko je bil glavni zaupnik Žerjavov dr. Kramer minister, takrat so leta 1919. izmenjali štiri krome v en dinar. Oropana je bila s tem Slovenija za tri četrtine premoženja, kar ga je bilo v gotovini. V svojem časopisju pa so celo pisali, da bi bilo treba zamenjati deset naših kron za en dinar! Res sijajno gospodarstvo!

Okrog 70.000 je v vsej Sloveniji zavarovanih delavcev. In kam se steka ves ta denar? Vse gre ven iz Slovenije. Od tega denarja pridejo le redki dinarji nazaj v naše deželo za delavstvo, vse drugo bogati zagrebske in belgrajske velebanke. Tudi to je veliko gospodarsko delo Narodnega bloka radikalov in liberalcev, ki danes nastopajo za P. P. Z. režim.

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

Kmalu po prevratu so liberalni gospodarji začeli nacionalizirati razna podjetja. Rekli so, da so sedaj podjetja v jugoslovanskih rokah. V resnici pa so ostali gospodarji teh podjetij tuji in samo nekaj dobička so prejeli za to razni narodni mogočnjaki. Tudi to je gospodarska politika, toda ne za ves narod, ampak za žepne posameznih bogatašev.

Liberalci računajo na strašno pozabljivost vsega našega naroda, če mislijo, da bomo pozabili kdaj, da je veliki režimovec Savič javno pripovedoval, da je treba slovensko industrijo spraviti v Srbijo.

Ali naj načtevarimo sedaj še krivice računskemu kmetu? Kdo je glasoval za finančne zakone pri proračunu, po katerih se je osebna dohodnina v tako strašni meri odmerjala? Kdo je glasoval za zvišanje zemljiškega davka? Kdo je glasoval za takšni zakon, ki tako obremenjuje ravno slovenske dežele? Ali so morda za katerega izmed teh zakonov glasovali poslanci Slovenske ljudske stranke? Za nobenega! Vsa država ve in naš narod se dobro zaveda, da so to izglasovali tisti, ki sedijo v vladi, katera danes vodi velične Nesramnost, ki nima mere, je tedaj, če nastopa slovenski liberalci in začne govoriti o dobrem gospodarstvu.

Kako danes gospodarijo?

V volivni dobi se marsikdo spomni na leta po prevratu. Če primerjamo, kako se je takrat godilo in kako se danes godi posameznim stanovom, potem je slika gospodarstva v naši državi še hušša ob odba za Pašiča in Pribičevića. Kateri stan je danes, ki ne bi moral s skrbjo gledati v bodočnost? Kakšno je bilo stanje kmetovo brž po prevratu in kakšno je danes? Zakaj naše delavstvo, gozdarji in rudarji, hite na delo na Francosko? Ali ne zato, ker dobijo tamkaj za svoje delo boljše plačilo, kakor ga more nuditi domovina? Kje plačuje obrtnik višje obresti za posojila, ki jih mora iskati, kakor v naši državi? To so vzorne gospodarske razmere, ki jih je ustvaril centralizem v naši državi. Kdor bi še zagovarjal tako gospodarstvo, iz tega pač govori samo sovraštvo, nič več pa ne pamet. In kdo so bili ves čas tisti, ki so vladali, kdo so bili, ki so ustvarili centralistično ustavo, če ne vprav sedanji režimovci? Kje se bo dobil nespametnik med trpečimi stanoviti, ki bi se dal zvabiti, da odda svoj glas za Žerjava?

Pri nas o gospodarstvu — drugod o centralizmu.

V »Domovini« je zapisal znani Adolf Ribnikar, da je govorjenje o centralizmu in avtonomiji odveč. Vsa ta vprašanja da so rešena za dolgo dobo let z ustavo. Njegov višji poveljnik Pribičević pa je 28. decembra v Zagrebu znova poudarjal, da je prvo centralistična država. Doma je seveda treba natresti peska v oči, drugod pa se izdajajo, da jim je vse samo centralizem, to se pravi njihova lastna korist. Če tedaj pridejo kam in govore, da gre za »gospodarstvo«, ne pa za centralizem, povejte jim, kako govore tu in kako njih vodja Pribičević.

Kdaj bo v resnici prišlo do boljšega gospodarstva?

Vsakdo ve, da je za nič gospodarstvo tam, kjer so člani družine med seboj sprti in z domačo hišo nezadovoljni. Kaj nam je tedaj treba, da bo naša država tudi gospodarsko močna? Treba nam je predvsem sporazuma, treba je, da so v tej naši skupni hiši zadovoljni vsi narodi Slovenci in Hrvatje, pravtako kakor Srbi. Zato pa je spet potreba, da nam država pusti, da si s svojimi domačimi zakoni uredimo nešo domačo slovensko hišo. Kdo je za boljšo bodočnost našega naroda? Kdor hoče, da se bo Slovencev kdaj bolje godilo, mora zahtevati popolno enakopravnost Slovencev s Srbi in s Hrvati, mora zahtevati, da smo na svoji lastni zemlji sami gospodarji.

Še t let poskušamo gospodarstvo Pašiča, Pribičevića in Žerjava. Bridko ojušeno svedove centralistično urejene države. Kdo bo še poljubljaj bič, ki ga tepe?

Za naše vojake.

Proti rožljanju s sabljo za poliko mira.

Slovenska ljudska stranka je kot socialna in ljudska stranka nasprotnica obojevojanja, vojne in militarizma. Pri vsaki priliki se poslanci Jugoslovanskega kluba zastopali to stališče s tako odločnostjo in natančnostjo, da so posamezni generali odkrito govorili, češ da poslanci SLS rušijo armado. Ugotavljamo, da naša stranka nima namena rušiti armado, pač pa hoče, da se ta armada zmanjša, da imajo vojaki, ki služijo v naši armadi, zadostno prehrano in pošteno obliko ter da se generaliteta nima vtikati v politiko. To svoje stališče so zastopniki Jugoslovanskega kluba zagovarjali prav posebno v razpravi o novem vojaškem zakonu še pod radikalno vlado.

Tedaj je bila v zvezi z zahtevo o zmanjšanju armade izrečena tudi zahteva, da slovensko ljudstvo hoče od vlade tako zunanjo in notranjo politiko, ki bo miroljubna ter da se neha z rožljanjem s sabljo. Na te zahteve si tedanja vlada sploh ni upala odgovorjati, ker se je bala kompromitirati pred zunanjim svetom.

Naše fante domov!

Zato pa je vojni minister odgovarjal na drugo važno zahtevo slovenskih poslancev, ki so zahtevali, da morajo slovenski vojaki iz Makedonije domov v Slovenijo! To svojo zahtevo so slovenski poslanci utemeljili iz zdravstvenih, političnih in vojaških razlogov. Vse zaman! Tedanji vojni minister general Pešič je pred celo zbornico ob silovitem nasprotovanju slovenskih poslancev na ves glas zaklical: »To se ne bo nikdar zgodilo!« Ta klic vojne ministra je vzbudil med slovenskimi poslanci ogorčene proteste. Jasno je bilo, da se generaliteta, dokler bo imela tako moč v roki, iz političnih razlogov ne bo uklonila naši zahtevi, naj slovenski fantje služijo doma.

Vendar Jugoslovanski klub ni odnehal niti za las. Ko je slovensko ljudstvo v Davidovičevi vladi zadnje dni julija 1924

zopet dobilo svoje zastopstvo, so slovenski poslanci takoj začeli misliti, kako izvršiti to našo zahtevo. Kakor se je pa kmalu pokazalo, je novi vojni minister Hadžić bil prav tako nasproten zahtevi, naj bi slovenski fantje služili doma. S spremembo vlade se naša generaliteta ni prav nič izpremenila. Saj je znano, da so ravno nekateri generali mnogo pripomogli k temu, da je morala Davidovičeva vlada pa ti. Zato so slovenski poslanci hoteli vojaško upravo pridobiti za svojo zahtevo na ta način, da na podlagi podatkov dokažejo, koliko slovenskih fantov vsako leto umrje v Makedoniji vsled slabega podnebja. Predno so ti podatki mogli učinkovito in uspešno uveljaviti našo zahtevo, je generaliteta sabljo zarožljala, vojni minister Hadžić je odstopil, hoteč s tem prisiliti celo vlado, da odstopi.

Tedaj so stranke sporazuma hotele enkrat za vselej potisniti politiku oboje generala v kot ter tudi v armadi izpeljati svoje zahteve. V ta namen pa je bilo potrebno, da stopijo v vlado tudi Radičević. Ti so dolgo cincali. Ko so jim naposled ostale stranke sporazuma dopovedale, kako potrebno je, da stopijo tudi oni v vlado, če hočemo izvesti svoje zahteve, se je Radič udal. Med tem pa so že razni generalski in drugi neodgovorni ljudje dosegli svoj namen, da je naša vlada morala odstopiti.

S tem pa ni pokopana naša zahteva, naj slovenski fantje služijo doma, ni pokopana zahteva, da se mora vojaški zakon spremeniti ljudstvu v korist! Ni pokopana zahteva, da mora politika ven iz armade, ni pokopana zahteva po razorožitvi! Vse te zahteve le čakajo, da ljudstvo pri novih volitvah zopet pride do voljeve. Tedaj bodo s toliko večjo silo stopile na dan zahteve slovenskega ljudstva glede naših vojakov.

Miša skoraj nova, in zraven nekaj vrta, se prodaja. O. Malicena pol ure od Bleda. Cena 30.000 Din. - Jožeta Berrard, Grad št. 62, p. Bled.

Kupim SLOVENSKE VEČERNICE

dobro ohranjene, zvezke 1—16, 21, 27, 23, 36 in 37 proti dobremu plačilu; ravno tako KOLEDARJEK DRUŽBE SV. MOHORJA L. 1841, 1843, 1844. — Ponudbe z navedbo cene na prof. J. OSANA, Ljubljana, Zatiška ulica št. 1, I. nadst. 96

Za pomladansko posetev lanu

imamo na razpolago

la rusko laneno seme

katero oddajamo pod lastno ceno. — Mehanična vrvarna, tistična lanu in konoplje ter predilnica ANTON ŠINKOVEC, d. d. — Grosuplje pri Ljubljani. 105

Poročni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

NOVIČAR

d Otvoritev Svetega leta. Sveto leto je vpeljala sv. Cerkev, da v tem letu še posebej kliče ljudi k Bogu, k pokori, k poboljšanju življenja ter zato v svetem letu deli prav izredne milosti iz Kristusove zakladnice. V dobi brezverstva, moralne propalosti in strahotne sebičnosti je sveto leto kakor čistilni studenec, v katerem na tisoče ljudi zopet očisti svojo dušo ter v tem najde svojo časno in večno srečo. Letošnje sveto leto je bilo otvoreno na božično noč. Godilo se je takole: Ob obeh straneh cest, ki peljejo na trg sv. Petra, so se nagromadile množice in čakajo. Čakajo več ur. Ob pol desetih se pripeljejo prve kočije in priropotajo prvi avtomobili; kardinali, diplomati, papeževi dostojanstveniki v starošpanski noši. Zunaj pa karabinerji delajo red. Dostojanstveniki se zberejo v dolgi lopi pred vhodom, množica je že notri, vrata se zaprejo. Kdor še pride, ne more več noter. Kako spremenjena je cerkev sv. Petra! Vse je v preprogah in v luči, rdeča in zlata barva te spremljata povsod, temne so samo osebe, ki čakajo. Pred vratni šepetanjo: Papež, papež! Nekaj čez enajst kaže ura. Tedaj zapojejo trombe, srebrne trombe papežev. Dva Švicarja prijahata, za njimi nešteto dostojanstveniki, kaplani, pevci, tiaro nesejo in mitro, nato duhovniki v beli mašni opravi. Sledujče škofje, kardinali, nato pa papež Pij XI., v najdragocenejši opravi. Na prestolu sedi, nepremično, prestol nosijo papeževi plemiči. Nad njim baldahin, za njim zastavice Švicarjev, ki zaključijo sprevod. Nepozabljiv pogled, vsak kloni koleno. Prestol postavi na tla in sveti oče se usede na drugo, pripravljeno desno od Svetih vrat. Kretnje papežev so počasne, izredno svečane, skoraj neresnične. Sikstinski pevci zapojejo: Pridi, Stvarnik Sv. Duh, papež stopi s prestola in se obrne k Svetim vratom. Kardinal mu da zlato kladivo. To zlato kladivo je iz čistega zlata, prav tako kakor lopatica, s katero bo drugo leto vrata spet zazidal; ročaj je iz slonove kosti, z vložnimi rubini. Oboje simbol papežev moči, ki odpira in zapira vernikom vrata večnega življenja in božje milosti; darovali so ju pa vsi škofje. Pij XI. je blede, očitno ginjen; trikrat udari na križ, vselej močneje; križ je vdelan v sredo vrat, in papež govori: Odprite mi vrata pravice. Po tretjem udarcu se križ zlomi, papež gre nazaj na prestol, njegov prepekt pa zazvoni zvon notri v cerkvi. To je znamenje za služabnike, da vrata snamejo. Gre pa to zelo lahko in zelo hitro. Opeka, ki vrata drži, počiva v železnem okviru, ki se da prav lahko vzeti ven; dajo ga na voz in odpeljejo. Čez par sekund vrat že ni več. Vsi zvonovi zvonijo, pevci zapojejo. Duhovniki umijejo prag, papež se zopet približa s križem in svečo, poklekne. Te Deum! Sveti oče stopi čez Sveti prag, sledijo mu kardinali, poljubijo

podboje vrat. Za njimi gostje, diplomatični zbor. Nato se papež zopet usede na nosilni prestol, tiaro na glavi, obsenčen od pahljače iz nojevih peres. Množica ploska in kliče: Slava papežu! Papež blagoslavlja, sprevod gre po cerkvi. V sredi bazilike postavijo prestol na tla, vse utihne. Oglasi se glas papežev: Ime Gospodovo naj bo blagoslovljeno...; trikrat se obrne papež na vse strani in blagoslavlja. Dva kardinala oznanita odpustek. Zopet dvignejo prestol, sprevod se pomika naprej ter izgine za težkimi rdečimi zastori »kapele milosti«.

d Naši žerjavci in sveto leto. Žerjavov list »Slov. narod« piše o svetem letu takole: »Kebrovo leto je zadnja postaja na Križevem potu, prihodnje bo sveto. V praksi ne bo več svetnikov in svetnic in nihče ne bo praznoval godu, temveč bo vsa rdeča in god bodo imeli vsi ljudje hkrati celo leto. Svetniki se namreč leseni in ne pomagajo nič, zato jih je treba zbrati v kupe, da prosijo za nas in našo dečo. Po zemlji bodo hodile procesije. Visoka odlikovanja se odpravijo in umaknejo škapulirjem in rožnim vencem. Brez procesij ni dežja, brez solidarnosti in enotne fronte svetnikov in svetnic božjih ni božje pomoči in brez vesoljne odveze vseh grehov, ki jo namerava pokloniti mati Cerkev prihodnje leto sstradanim trpinom, ne more biti blagoslova v hiši, ne polne sklade kislega zelja na mizi. Tako so sklenili sveti oče v Rimu rešiti človeški rod vsega hudega.« (1. jul. 1924.)

Vprašamo: katera krščanska hiša more po taki grdobiji še naročiti Slov. narod, Jutro, Domovino? Vrzite vse agente, ki te dni agitirajo za brezversko Domovino iz hiš, da jih ne oskrunišo s tem žerjavskim trupom.

Vprašamo nadalje: kateri količkaj pošteni človek more po takih satanskih izbruhih še voliti dr. Žerjava, ki izdaja Slov. narod, Jutro in Domovino?

d Dobro in slabe delnice. Sloviti jezuit Kolb je zaklical: Slabi časopisi so kakor delnice (akcije), ki jih kupuješ, da se iztrebi vera, nrvnost, poštenost, ljubezen do domovine. Vsaka naročba na slab časopis je soudeležba, da, vsaka številka je akcija, s katero se udeležujemo ali pri dobrem ali pri slabem podjetju. Kolikor slabih časopisov si naročil, toliko deležev imaš na vsem, kar so ti časopisi slabega učinili; kolikor dobrih časopisov vzdržuješ, toliko deležev imaš na dobri stvari, ki jo ti časopisi zagovarjajo. — Najbolj brezverski časopisi pri nas so med drugimi zlasti »Domovina«, »Jutro«, »Slovenski narod«, ki jih izdaja škariotska Žerjavova stranka, ki je Slovenijo razpela na križ.

d Pozor gasile! Po odloku finančnega ministrstva z dne 23. okt. 1924 št. 53.270 je »Jugoslovanska gasilca zveza Ljubla-

nac v svojimi organiziranimi društvi in župani oproščena plačevanja takse iz tar. post. 1. taksne tarife za vse svoje vloge in prošnje, ki jih pošilja državnim oblastvom, razen v civilnih pravnih.

d Časna kanonika mariborskega kapljiča sta postala g. prof. dr. Fran Luckman in jareninski dekan g. Jos. Čížek. — Pristrčno čestitamo.

d Korita. Liberalni študentje na univerzi, ki so orjunci in se pretepajo za žerjavove škariote in rabelje slovenskega ljudstva, dobivajo vsak mesec po 600 Din državne podpore iz denarja davkoplačevalcev. Kmet, ti pa garaj in umri! Kdo bo še volil Žerjava?

d Nove bankove po 100 Din je pričeni z novim letom začela spravljati v promet Narodna banka. Po velikosti so bankovci skoro enaki starim srbskim, po barvi pa novim tisočakom. Silka z vodnima tiskom na desni strani predstavlja kneza Miloša, na levi je pa podoba Belgrada.

d Proti katoliškim šolam. Pribičević je dal zapreti katoliško šolo v Bečkerekru, ki jo vzdržujejo ondotne redovnice.

d Za invalide. Ministrski svet je sklenil, da dobijo invalidi častniki bivše srbske in črnogorske armade mesečni dodatek 700 do 2000 Din in rezervni častniki 1200 Din. Slovenski in hrvatski častniki invalidi pa naj od zraka žive.

d Z državnimi tatovi na vislice! Eden največjih srbskih kapitalistov radikal Boža Jeličić je dobil iz reparacijske odškodnine ogromno vsoto 400.000 zlatih mark za svoje tovarne. To pa zato, da ne postavi lastne kandidature v kruševačkem okrožju. V Zagrebu pa obstoji državni zavod za slepe, v katerem je vsega zmanjkalo, da ubogi slepci niti jesti niso več imeli. Ko so brzojavili v Belgrad, da jim dajo podporo, so dobili odgovor, naj čakajo pet dni, da pride zastopnik ministrstva pogledat, če je res taka potreba. Da ne bi slepci od lakote pomrli, jim je zagrebški župan za prvo silo nakazal 10.000 Din. Na vislice z državnimi tatovi, s katerimi se pri nas veže Žerjavova stranka in ki jih ščiti »Domovina«, »Jutro« in »Slovenski narod«.

d Mladoletni župnik. Okrožno sodišče v Celju je zavrnilo reklamacijo 48 let starega župnika na Razboru pri Zidanem mostu za vpis v volilni imenik, češ, da mora dokazati, da je star že 21 let. Liberalna nasilja majo tudi smešno stran.

d Ali še imaš kmetovalce koledar naše Kmetke zveze? Nekaj izvodov tega žepnega koledarja se še dobi v tajništvu Jugoslovanske Kmetke zveze, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani po 10 Din izvod.

d Zlato poroko sta obhajala na Stefanovo v Št. Ilju v Slov. goricah viničar Jožef Majer in njegova žena Marija, v starosti nad 80 let. Oba še pošteno služita svojemu gospodarju.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostal trg 10.

d Umrl je na sveti večer v celj. bolnici lovski paznik Jož. Deželah iz Lok pri Sv. Lenartu nad Laškim. Dne 10. dec. se je na lovu po nesreči ustrelil v desno roko. V bolnici so mu roko odrezali, toda bilo je že prepozno. Pokopali so ga 27. decembra na domačem pokopališču. Rajni zapušča poleg žene sedem nedoraslih otrok v starosti 3—15 let.

d **Železniške nesreče v Bosni** se vedno bolj množe. V božičnih dneh od 26. na 27. dec. so se pripetile kar tri take nesreče. Na progi med Sarajevom in Mostarjem je bil ubit strojevodja, pri postaji pri Čangičvil sta pa bila nevarno ranjena vlakovodji dveh tovornih vlakov. Škoda na materialu je zelo velika.

d **Smrtna nesreča.** Iz Grahovega pri Cerkljici poročajo: V soboto okoli 7. zvečer se je ponesrečil Janez Mule, posestnik iz Zerovnice. Peljal je hlode. V vasi na klanec sta se križala njegov in še en voz. Mule se je najbrže zadel v drugi voz z glavo, da si je tako eno oko izbil in na glavi dobil tako rano, da je na mestu obležal mrtev. Zapušča vdovo in 7 neprekrbljenih otrok. N. v. m. p.!

d **Po nesreči je ustrelil svojega mlajšega brata** sin delavca Meha v Slovenjgradu, ko se je v očetovi odsotnosti igral z nabazano puško.

d **Gorelo je v nedeljo popoldne** v Novi vasi pri Ptujju. Ogenj je nastal v neki kmečki hiši in se vsled silnega vetra silno naglo razširil. Pogorelo je 15 poslopij.

d **Dva neznanca sta napadla** na Silvestrovo ob 8 zv. na polji iz Litije v Šmartno g. Avgusta Brezovška iz Brega pri Litiji. Nastavila sta mu nož na prsi ter zahtevala denar. Izročil jima je ves denar in cigarete. Ker ga še nista hotela izpustiti, se jima je s silo iztrgal ter zbežal v Šmartno. Pri ruvanju sta ga neznanca na rokah ranila z nožem.

d **11 letni tat.** V Mariboru lazi okolu raznih blagajn 11 letni fantič Munda, ki ima na vesti že mnogo večjih in manjših tatvin, ki mu jih pa ne morejo dokazati, ker ukradeno takoj tako pretkano skrije, da mu ne morejo ničesar dokazati.

d **Ustrelil se je v Studencih pri Mariboru** 20 letni usnjarski vajenec Kopše. Ostal je na mestu mrtev.

d **Dve usmrtitvi v Mostarju.** 22. dec. so v Mostarju obesili Stjepana Bjelića in Djura Pavlovića, ker sta na zverinski način umorila in oropala zakonca Kisin v Župejih.

d **Uboj.** Iz Mojstrane nam poročajo: Š pretresljivim dogodkom smo začeli letošnje novo leto. Ob priliki sokolskega plesa, ki se je vršil na Silvestrov večer v hotelu »Triglav« v Mojstrani ter se je moral na zahtevo nekega dnežnega Sokola podaljšati do dveh popolnoči, je ošabni, dvajsetletni financer Kačar, doma iz Ljubljane (Krakovo), ki je prišel v Mojstrano proti koncu plesa, okrog ene popolnoči pred vrati hotela zunaj v temi zabodel Pavla in njegovega brata Valentina Rabič (po domače Čeborjeva) iz Mojstrane. Kačar je šele pred kratkim nastopil službo financarja na Dovjem. Njegov oče v Ljubljani je poštenjak. O financarju Kačarju se pripovedujejo prav čudne reči; poleg drugega

tudi to, da je napovedal sličen napad tudi na kake tri dekleta, ki so bolj pametne kakor on. — Pavlu Rabič je bodalo prerezalo veliko trebušno žilo odvodnico (aorto), kar je pozneje pokazalo tudi zdravniško raztelesenje. Vsled hitrega izkrvavljenja je že v nekaj trenutkih nastopila smrt. Tudi Valentin je dobil hud sunek z bodalom v trebuh nad stegnom, izgubil veliko krvi ter se kmalu onesvestil. G. kaplan je bil takoj obveščen o nesreči ter je prihitel s sv. oljem v Mojstrano, kjer je dobil Pavla že mrtvega, Valentina pa v nezavesti. Čez več ur se je Valentin sicer zavedel, vendar se ne ve, kaj bo z njim. Kačarja so orožniki takoj vkletili in opekljali v zapor v Kranjsko goro. — Bliznji povod nesreči, trdijo, je bilo »ajiranje« zaradi plesak. Zares krasne so posledice od nekaterih toliko oboževanega plesa, zlasti še, če je kri razgreta od alkohola. Ali nas bodo že enkrat vsaj taki pretresljivo resni dogodki spametovani?

d **Gobava bolezen v Sremu.** V Krčedinu v Sremu je obolen za gobavostjo sedemnajst-letni Jovan Pušara. Njegovo stanje je brezupno. Bolezen si je nalezal fant pred osmimi leti v Hercegovini, kjer je bil prišel v dotiko z nekim gobavcem. Zdravniki pravijo, da se pojavijo prvi znaki gobavosti običajno šele po 8—12 letih po okuženju.

d **Velike povodnji** imajo te dni na Francoskem in v Nemčiji. V Bretagni je polje več kilometrov daleč pod vodo. Več tovaren je ustavilo delo. V nekaterih mestih Normandije je promet mogoč le s čolni. Enako poročajo iz severne in srednje Nemčije. Pod vodo je vsa dolina reke Ruhr. V Hamburgu so imeli velik vihar, ki je razbil več ladij.

d **Obilen rodbinski blagoslov.** Ameriški listi poročajo o neki delavski rodbini, da se je v 10 letih pomnožila za 19 članov. Petkrat so bili namreč trojčki, dvakrat pa dvojčki.

d **»Pri najboljšem prijatelju«** se glasi knjiga, ki jo je spisal domžalski župnik č. g. Franc Bernik. Vsebuje 18 poljubno pisanih evharističnih govorov. Za domače duhovno berilo zlasti skupno je ta knjiga zelo primerna in bo rodila mnogo sadu. Naj bi se v našem ljudstvu evharistično življenje, ki je glavna rešilna pot iz sedanje propalosti in zlobne sebičnosti, prav potem te knjige še bolj poglobilo in okrepilo. Knjiga se naroča pri župnem uradu v Domžalah.

d **»Občinska uprava«.** Prva številka se bo nekaj zakasnila, ker veliko naročnikov še ni obnovilo naročnine. Že z ozirom na tiste, ki so svojo dolžnost točno izvršili, naj ostale občine in drugi naročniki hitro pošljejo vsaj obvestilo, ali naročajo ali ne. Nikar ne delajte s svojimi zamudami upravi nepotrebnih težav!

d **Kakšen poklon je dobila »Vigred«?** Dr. Brumat je učen gospod na Goriškem. V »Našem čolničju« (ki je zelo lep mladinski list primorskih Slovencev) je pisal o gibanju italijanske katoliške ženske mladine. Na koncu spisa je omenil štiri laške liste, ki izhajajo v velikem številu kot glasila katoliških deklet v Italiji. Nazadnje pravi, da je naša dekliška »Vigred« mno-

go boljša kot tisti laški listi! — Slovenska katoliška dekleta, lahko ste torej ponosno na svoj list, zato je pa tudi že čas, da ga vse naročite pri upravi »Vigred« Ljubljana, Ljudski dom. (Plača se po priloženi položnici!)

d **Neka revna služkinja,** katera nima sredstev, da bi mogla preživljati svojo tri leta staro nezakonsko hčerko, išče usmiljeno družino, katera bi bila pripravljena sprejeti otroka za svojega. Deklica je zdrava in dobro razvita.

VOJASKE ZADEVE.

Sprejem mladeničev v strojno podčastniško šolo. V strojno podčastniško šolo v Gjenoviju (Boka Kotorska) se sprejme 100 mladeničev. Šola, v kateri se gojenci izobrazijo v strojni stroki traja 18 mesecev. Prošnjo za sprejem je treba poslati najkasneje do 28. februarja 1925 po veljniku omenjene šole. Pogoji za sprejem so razvidni iz »Uradnega lista« štev. 123 z dne 30. decembra 1924.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Zatiranje slovenskega jezika. Z novim letom so Italijani odpravili pouk slovensčine na Tolminskem učiteljsišču.

Preči davčnim bremenom. Na novega leta dan se je vršil v rovinjski okolici shod proti davkom na olje in druge kmetijske pridelke. Prišli so orožniki, da bi zborovalce razgnali. Toda zborovalci so orožnike zapodili in nato pred glavarstvom priredili demonstracije. Nato so nastopili vojniki in fašisti, katerim so se zborovalci pač morali umakniti.

n **Iv. Zabukovčeva knjiga** »K Mater« je pošla in predstojništvo pri sv. Jožefu nad Celjem naročnikom ne more ustreči.

n **Redni občni zbor Društva organistov in glasbenikov za Slovenijo in Prekmurje** se bo vršil v torek, dne 13. januarja 1925 ob 8 dop. v dvorani hotela »Beli vol« v Celju. — Ker bo ta redni občni zbor izredne važnosti glede pristopa k Jugoslovanski strokovni zvezi v Ljubljani, katera bo naša peča vprašanja reševala, se pozivljate vsi člani društva k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

n **Urad (odsek) za agrarne operacije** v Ljubljani se je preselil iz dosedanjih prostorov na Poljanski cesti št. 28 (Marijanišče) v svoje nove uradne prostore na Turjaškem trgu št. 3, II. nadstropje (poslopje Kmetijske družbe).

n **Ljudska knjižnica v St. Vidu nad Ljubljano** ima svoj redni občni zbor s poučnim predavanjem v nedeljo 11. t. m. popoldne v Ljudskem domu. — Občni zbor branilnice in posejilnice bo v nedeljo dne 25. t. m. popoldne v Ljudskem domu.

Vajenca za mizarско obrt sprejemem. — Jožef ZADNIKAR, Spodnja šiška, Kmetijska ulica št. 95. 93

ZDRAVNICA — DR. MED.

Eleonora Jenko-Groyerjeva

zopet redno ordinira

od 7. januarja 1925 — od 8 zjutraj do 1 popoldne. Miklošičeva cesta št. 6, II. nadstropje.

POLITIČNI ZAPISKI

p Čas za vlaganje volilnih list preteče 13. t. m.

p Radičeva stranka je razpuščena. Vlada je že 23. decembra 1924 sklenila, da se Radičeva stranka razpusti, češ, da je bolševiška. V svojem sklepu skuša navesti razne dokaze, ki pa deloma nič ne povedo deloma pa slone na izmišljenih dejstvih. Da je Radič mnogo neumnosti naredil, je res, toda te neumnosti so koristile samo Pašiču in nikomur drugemu. Da bi pa bil boljševik, pa ne verjamejo niti Pašič, Pribičević in Žerjav. Značilno je tudi, da je sedanja velesrbska vlada že meseca maja imela vse te »dokaze« v rokah, pa ni ničesar storila proti Radičevcem, pač pa je celo predlagala, da se potrdijo njihovi poslanski mandati. Državni tatovi hočejo na vsak način še naprej krasti iz državnih blagajn, zato pa je treba mahiniti po Hrvatih, ki so po svojem velikem številu državnim tatovom najbolj nevarni.

p Radič aretiran. Radič se je skrival v Seljačkem domu v Zagrebu in sicer je imel skrito sobico. Policija je zato zvedela, preiskala vse prostore in res našla tisto sobico in v njej Radiča, ki so ga takoj zaprli. Istotako je zaprt dr. Maček, podpredsednik narodne skupščine in še veliko drugih Radičevcev. Zaprti poslanci ne podajajo policiji nobenih odgovorov.

p Hvaležni Pašič. Kadar je bil Pašič najbolj v škripcih, tedaj je vedno pritezkel g. Radič in mu s svojo preveliko in nepremišljeno zgovornostjo pomagala zopet na konja. Ko je sedaj Radičeva zvezda v stranki začela bledeti in se je veliko poslancev odločilo od Radiča, je pritezkel Pašič Radiču na pomoč ter ga dal zapreti. Radič je s tem postal mučenik hrvatskega naroda ter zopet edini gospod Hrvatov. Hvaležnost je redka reč, toda Pašič jo pozna.

p Kaj pravijo voditelji opozicije. Ljuba Davidović je začel izdajati nov list »Svoboden narod« in v njem je napisal tele besede: »Svoboden narod« prihaja v pravem času. Prepričan, da bo dobro služil pravi svobodi svojega naroda. Boril se bo proti tistim, ki pretijo s svinčenkami, z diktaturo, ki si je zapisala na zastavo novo znamenje korupcije in nasilja; proti tistim, ki si izmišljajo bolševiško nevarnost, da bi bolj pritisnili svoj narod, ki vedno žrtvujejo interes ljudstva, da bi se vzdržali na vladi, ki v imenu ljubezni med ljudmi sejejo mržnjo in osveto med rodnimi brati; proti onim, ki radi oblasti neusmiljeno sramote in ubijajo naše ideale... Da, še mnogo je takih. Zla je toliko, da se iz njega ne vidi več siva Pašičeva glava.«

Dr. Korošec je 4. t. m. govoril na volivnem shodu v Mariboru. Izvajal je sledeče: Mi kličemo danes hrvatskemu narodu: Ne klonite glave, ne zgubite poguma, neustrašeno naprej za svoja prava! Ohranite mir! Ne dajte se izzivati! Ves slovenski narod je v dnevih nesreč z vami, pa tudi velik del srbskega naroda! Ako se bomo vsi skupaj dobro držali, so dnevi nasilja šteti. Naš čas stoji že pred durmi. Svoboda,

poštenje, zakon in red čakajo, da zopet nastopi njihov čas! — A tudi Slovenci ne smemo sedaj izgubiti veselja in poguma, da izvršimo volivni boj uspešno, do konca. Na Hrvatskem je vse preskrbljeno, za to je bilo zaradi neumnosti nasprotnikov dovolj časa, da narodne mase vsled nasilja ne pridejo v nered. V Srbiji stoji dobro, v Makedoniji izborna, v Vojvodini istotako. Dne 8. februarja je večina naša. Da ne mislimo samo mi tako, nam kažejo tudi priprave v Belgradu, da bo 8. februarja za Pašiča, Pribičevića in Žerjava bila zadnja ura. Da bo 8. februarja sodni dan za Pašiča, Pribičevića in Žerjava, verjamemo, upamo, želimo in delamo.

p Žerjavovski učitelji so dobili nalog, naj z vsemi sredstvi razbijajo shode SLS. Naše ljudi na to opozarjamo, da bodo vse take učiteljske iskariote na shodih znali primerno sprejeti.

p »Napredna« fronta se je zopet skrhala. Dr. Žerjav je za te volitve hotel v Sloveniji ustvariti »napredno fronto« ozir. fronto iskariotov in zaveznikov državnih tatov. Pa se je celo liberalcem zagabilo in bodo šli samostojneži, radikali in narodni socialisti (sami liberalci) svojo pot. Samostojneži so povsod postavili svoje kandidate in se je razvil hud boj med »Jutrom« in »Kmetijskim listom«. Radikali so v Ljubljani in na Štajerskem tudi postavili lastne kandidate, na Kranjskem pa večina radikalov ne bo šla volit. Zakaj Žerjava voliti — tega niti mnogi sicer zelo zagriženi liberalci ne prenese.

p Samostojneži so v svoji brošurici zapeli tudi tole pesem: »Nič jim ni sveto. Ne družinski mir, ne kmetška svoboda. V božjem imenu hujskajo ženo zoper moža, kmeta zoper kmeta, da so napravili že pravi pekel sovraštva in maščevanja.« To očitajo naši stranki. — Na to si vsak bravec lahko odgovori, če pomisli, kako je bilo po naših vaseh, preden je Žerjav najel samostojneže. Kak liberalen gostilničar je pozabavljal čez »farje«, kakor je bral v »Slovenskem narodu«, drugi ljudje pa so živeli na kmetih medsebojno prijateljsko življenje. Ko pa so nastopili samostojneži, takrat se je v resnici začelo sovraštvo. Nismo še pozabili, kakšni so bili shodi, ki so nam jih leta 1920. in še leta 1923. poskušali razbiti pijani samostojneži in od raznih strani skupaj navlečeni malopridneži, ki so plačani zanašali boj in sovraštvo v naše vasi. To dobro vedo samostojni generali, pa so si mislili, ko so tiskali svojo knjižico, reci sam, da ti ne porečejo.

p Kako je bilo l. 1920. na shodu v Srednji vasi. Samostojnež je zagotavljal pred volitvami v konstituanto, da bodo Pučjevi ljudje za avtonomijo. Eden navzočih, ki te tiče dobro pozna, je stavil 1000 K, da bodo glasovali za centralizem. — To se je res zgodilo. Oni samostojnež stave sicer ni plačal, ker se na to tako lahko pozablja. Iz tega zgleđa pa naše ljudstvo lahko vidi, koliko je verjeti tistim, ki danes agitirajo za samostojneže.

p Kamor spadajo. Z dežele nam pišejo, da bodo mnogi vodje samostojnih uskočili k Žerjavu in se povrnili ko zgrevani izgubljeni sinovi v očetovo naročje.

Pokazali bodo samo to, kar smo vedno trdili, da so v resnici vsi liberalci — eno.

p Obupani samostojneži. Nad svojo zmago so samostojni sami obupali. Na Notranjskem so postavili za kandidata trgovca Lenarčiča, ki je predsednik trgovskega gremija za logaški okraj. Značilno je, da še ni dovršil 30. leta in torej po zakonu sploh ne more biti poslanec. S tem so pokazali, da ne mislijo resno z njegovo kandidaturo. Nastane vprašanje, ali se norčujejo iz trgovca Lenarčiča, da ga na tak način osmešijo ali pa iz samostojnih volivcev, ki so jim tega mladega trgovca postavili za vabo. Verjetneje se zdi drugo.

p Bodimo usmiljeni. Nekje je samostojnež na našem shodu vedel samo to, da je Markov protokol in je mislil, da s to modrostjo užene »klerikalce«. Ker je vedno znova gnal to svojo lajno, so mu naši hudomušneži nadeli ime »Markov protokol«. Če gre po česti, že se kdo nasmeye: »Markov protokol« gre. Če pride v gostilno, se mu umaknejo, da dobi dovolj prostora »Markov protokol«. — Mož se je res osmešil, vendar prosimo naše somišljenike, naj bodo usmiljeni. Saj ni sam kriv, ampak listi, ki jih vedno bere in iz njih vsako neumnost verjame.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

ZOPER SLABO PREBAVO, živčne bolezni, slabokrvnost in oslabelost vsake vrste, naročite Hočevarjevo Aromatično železno tinkturo! Pol-litrske steklenice po 20 Din. Po 3, 6, 8 in 12 steklenic razpošilja samo izdelovalec lekarnar Stanko HOČEVAR, Vrhnika. 7641

Na braki pred Božičem v BOROVNICI
se je izgubil lovski pes

resast Istrijanec, rujav, po prsih in koncem repa bel. Sliši na ime »Mekel«. Kdor bi ga pripeljal ali pa podal točne podatke, kje se pes dobi, naj se obrne na Ivana Magušarja, ravnatelja Konzervne tovarne na Vrhniki pri Ljubljani — proti nagradi 300 dinarjev. 81

KUPIM 5000 kostanjevih kolov, primerne debelosti, 3—4 m dolgih, v manjših množinah ali skupno. — Ponudbe: A. SUŠNIK, trgovina z železino, Ljubljana. 7908

Lepo, strto PREDIVO

v vsaki množini kupuje po najvišji ceni tvrdka Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Vajenec za mizarsko obrt se takoj sprejme pri mizarskem mojstru JOSIPU KUCHAR, št. Vid nad Ljubljano. 95

FRANC ERJAVEC,

»PRI ZLATI LOPATI«, trgov. z železino, LJUBLJANA " Valvazorjev trg št. 7, priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne želez-nine ter tudi prvovrstni dalmatinski »PORTLAND CEMENT« po nizki ceni.

PO SVETU

Italija. Pod vtisom odkritij o zločinih italijanskega vladnega predsednika Mussolinija, je imel Mussolini v parlamentu te dni govor. Vsa javnost ga je z napestostjo pričakovala. V svojem govoru pa Mussolini ni tajil, da je dal umoriti poslanca Mateotija, tudi ni tajil ostalih zločinov, ki so jih fašisti pod njegovim vodstvom izvršili v Italiji, ampak s povzdignjenim glasom je izjavil, da prevzame odgovornost za vse, kar so počenjali in počenjajo fašisti v Italiji. S tem so se v Italiji z najvišjega vladnega mesta odobrili nešteti umori, požigi in druga nasilstva fašistov. Še več! Mussolini je v tem govoru zopet grozil s poboji in zakladi opoziciji: »Gorje vam, če bo fašizem zopet prisiljen nastopiti z nožem. Opozicija, ki se ne vdeležuje sej parlamenta, ampak zahteva novo nefašistovsko vlado in svobodne volitve, katerih se pa fašisti z Mussolinijem na čelu silno bojijo. Vedo namreč, da bo tisti hip, ko pride svobodna ljudska volja zopet do izraza, konec slave zločinskih vladodržcev.

Mussolini pozdravlja Pašiča. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je za novo leto poslal voščila našemu vladnemu predsedniku Pašiču in zunanjem ministru Ninčiču. V teh voščilih želi Mussolini belgrijskim mogotcem veliko uspehov. Pašič in Ninčič sta na voščila poglavarja italijanskih morilcev, s katerim sta sklenila tajno pogodbo, zelo ponosna.

Strahovlada v Italiji. Pod patronanco Mussolinija so italijanski fašisti zopet pričeli divjati. V vseh mestih prirejajo shode in razbijajo ter požigajo tiskarne, nasprotnih listov, pustošijo sedeže raznih nefašistovskih društev. Vlada jih pridno podpira. Ne samo, da ne nastopi proti divjakom, požigalcem in morilcem, ampak sama preganja nasprotnike. Pri voditeljih opozicije se vrše hišne preiskave. Opozicionalni listi morajo o nezaslišanih nasiljih molčati. In s takšno vlado sklepajo Pašič-Pribičević-Zerjav tajne pogodbe.

V Nemčiji še ni nove vlade. V Nemčiji so se 7. decembra vršile volitve. Ker nobena stranka ni dovolj močna, da bi mogla sama sestaviti vlado, se že cel mesec vrše med njimi pogajanja za sestavo vlade. Pogajanja pa so bila do sedaj brezuspešna.

I. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Ilirska posojilnica t. r. o. z.

Ljubljana, Kralja Petra trg 8
obrestuje hranilne vloge po 8-12%
Vseje in stalne vloge po dopovornu najugodnejše
jamstvo za vloge znaša čez Din 1.000.000.—
Popolnoma varno naložen denar!

SIROM · DOMOVINE

FARA PRI KOSTELU.

V nedeljo, dne 28. decembra se je vršil tudi dobro obiskan volilni shod SLS. Bivši poslanec in sedanj kandidat g. Skuij nam je točno razložil ves sedanj politični položaj. Pojasnil nam je, zakaj je morala vlada red., zakona in pravice odstopiti in se umakniti PZ režimu, ki ima za seboj veliko manjšino ljudstva. Slovence zastopajo v vladi sedaj liberalci, ki samo, da iz sovraštva do slovenskega naroda zatirajo Slovence, ki izdajajo velesrbom in hočejo zatreti ljudstvo samo. Zahtevamo pravice ljudstva, ki tudi nosi vsa bremena. SLS je sedaj edina in prava zastopnica velike večine slovenskega ljudstva. Kar se tiče Radiča, zahtevamo, da se naj prav nič ne vmešava po svojih agentih v Slovenijo, ker se tudi Slovenci prav nič ne utikamo v njega delo na Hrvaškem. Mi vemo dobro, da kakor hočejo velesrbi podjarmiti Hrvate in Slovence in vsa blast nad Slovenijo prenesti v Zagreb. Mi Slovenci pa v edinstveni državi hočemo biti tako Srbov in Hrvatov bratje nikakor pa ne sužnji in hlapci. Kdor bo v Sloveniji glasoval za Radičev privec, ta bo edino škodoval svojemu lastnemu slovenskemu narodu. — Poslušalci smo z zanimanjem sledili besedam g. govornika. Soglasno se je nato izrekla zaupnica SLS in gospodu kandidatu. Krajni žolski predsednik pa se je zahvalil g. Skuiju za izposlovanje podporo v znesku 30.000 Din, ki je došla pred par dnevi. — 8. februarja bomo torej Kostelci pokazali kroglice, da smo in ostanejo Slovenci ter da odklanjamo vsak tuj jarem. Naša slovenska skrinjica bo prva. — Le škoda, da ravno sedaj mnogo volilcev krošnjari.

SEŃUR PRI KRANJU.

Na novega leta dan se je zahotelo g. Prepeluhu, da nas je obiskal v družbi z g. Bonincem iz Terboj — svojim kandidatom za kranjski okraj in je nekoliko poagital za svojo republiko. Poskusila sta svojo srečo, pa tukajšnje žito jima ne bo šlo v klasje. Res, žalosten začetek novega leta! Sicer je bilo na njegovem shodu še nekaj poslušalcev — toda pristaše g. Prepeluha si pa lahko seštel na prste ene roke. G. Prepeluhu že sedaj povemo, da zaman poskuša broditi in ribariti pri nas in agitirati za Radičev stranko, ki hoče Slovenijo vpreči v svoj hrvatski voz! Govornik je slikal ugodnosti republike v krasnih besedah in zidal gradove v oblake; toda to so le besede, katerim pa dejanja ne bodo kar tako lepo in gladko sledila! Mi se bomo sicer ravnali po navodilu, ki ga nam je dal g. Prepeluh ob koncu shoda — ki so ga poslušalci tu pa tam prekinili z vprašanji o njegovi politični preteklosti — res lep in krasen nasvet! »Ako pridejo ljudje z obljubami pred vas, nikar ne verjemite!« Zato bomo mi oddali volilne kroglice v 1. skrinjico, ki je Slov. ljudske stranke, katera se vedno bori in se bo borila za obstoj in samostojnost Slovenije! Mi bomo zaupali svoje glasove kandidatom SLS, ki so res pravi možje — značajli! Ne pa Zerjavovcem, samostojnežem in radikalom ter kandidatu Slov. republ. stranke za kranjski okraj, ki menja svoje politično prepričanje kot se n. pr. menjava prilovo vreme! Sicer so pri zadnjih občinskih volitvah pri nas na izid volitev največ vplivale neugodne krajevne razmere; toda 8. februarja bomo pokazali figo Slov. republ. stranki — še bolj pa Zerjavovim liberalcem in Pučljevim samostojnežem — očetom centralizma, ki nas vedno huje opleta z ostrim davčnim in upravnim bičem, tako, da smo gospodarsko že na robu propada! Volilci, zavedajmo se, da je 8. februar dan odločitve; Ali za svobodo in obstoj naše lepe Slovenije, za katero se bori brez ozira na levo in desno edino SLS — ali pa proti Sloveniji, za njeno propast! Mi hočemo biti na svoji zemlji svoji gospodje, ne pa podrepaniki in hlapci ljudskih pijavk!

IZ PREDDVORA.

(Odgovor na lažnivo »Domovino«.)
Nekdo, katerega predobro pozna tukajšnji učitelj Inkret, izziva in sramoti naše Orije v »Jutru« in »Domovini«, dasi se zanj in njegovega sodruha nobeden iz naših Orijev ne briga. Dopisun lažnivih poročil v one časopise si gotovo želi nasega odgovora, sicer bi ne izzival. Bodi mu torej usreženo. — V »Jutru« piše, da so se tamkajšnji Oriji napili žganja in odšli »vmenjeni« k polnočnici. Eden od njih je v pijanosti zezel v kapl. spovednico in tam spal do jutra. — Prvic je laž, da so Oriji pili žganje. Pa tudi vinjeni niso mogli biti od enega litra malinovca, ki so ga izpili v družveni dvorani in od pol litra vina, ki sta ga izpila dva čana. — Laže laže, da so se Oriji nekaj dni poprej napili pred spovednico in se potem obzabili v cerkvi tako, da je moralo biti sram vsakega poštenega človeka. — Kdo jih je videl pijane? Na dan z imeni! Dokazi nesramni lažnivec! — Laž je tudi, da je naš g. kaplan »pročarjal« »Domoljuba«. Resnica je, da je nabiral naročnike. Seveda število 154 naročnikov na »Domoljuba« bode tega liberalca, ki bi rad s pomočjo šol. odra vsilil ljudem svojo liberalno modrost. Glede onega Orija, ki je zaspal v žagredu sede na stoicku pri kapl. spovednici (torej ne v spovednici, ki je bila zaklenjena!), pripomnimo, da je dotični po svojem stanu krojač, ki skoro tri noči ni spal, da je mogel pred prazniki dovršiti naročeno delo. Ali je torej kaj čudnega na tem, da je zaspal? Inkretu se to seveda ne more pripetiti, ker lahko spi vsak dan 15 ur! Zlasti v cerkvi je pred dremanjem varen, ker je v cerkvi redke gosti! — Starši preddvorskega šolskega okoliša lahko sedaj sodijo, kakšnega »vzgojitelja« imajo njihovi otroci! Učiteljstvo naše občine pa sme biti nanj zelo ponosno! Sveka sja do vremena!

RIBNO PRI BLEDU.

(Shod SLS.)

Dne 29. dec. je bil v gostilni g. Gabrijela Ferjana volilni sestanek, na katerem sta poročala gg. Janez Jalen, katehet iz Ljubljane in naš priljubljeni kandidat Dušan Serenc. Može so bili s poročilom prav zadovoljni ter so odobrvali odločen boj SLS proti korupciji. Naša skrinjica je prva in v to bodo volilci vrgli svoje kroglice. Ljudska volja mora obveljati, samostojnost Slovenije se nam mora dati.

METLIKA NA DOLENJSKEM.

(Poroka.)

Poročil se je dne 4. t. m. Martin Pečarič iz Drašič z Micko Motkovič iz Čuril. Novemu paru želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

IZ IHANA.

(Zerjavovo gasilno društvo.)

Ko se je ustanovilo pri nas gasilno društvo, smo mislili, da je tako društvo za to, da ogenj gasi. Pa smo se smotili. Gorelo je v vasi Mala Loka, a naših gasilcev ni bilo blizu; gorelo je v sosedni Studi, a naš junaki so kar doma v duhu gasili. Bili smo se že, da bo vlada društvo razpustila, ker nič ne dela. A zdaj ne bo treba. Vrgle se je na reševanje Zerjavove liberalne stranke. Na društveni deski vabi na orjunske prireditve, v gasilskem domu prireja predavanja brezverske »Zveze kulturnih društev«. Zerjavova stranka je res v ognju in bo kmalu pogorela, a mislimo, da se bo naše društvo opeklo, če bo hodilo v to zerjavico po kostanj!

SMIHEL PRI NOVEMESTU.

(Razno.)

Umrila je 17. dec. pretekli. leta na svojem domu učiteljica žolska sestra iz Maribora Konzolata Znanec. Najprej svetna učiteljica potem kot sestra sv. Frančiška je vsrno vršila svoje delo. Trpljenje je nosila res z vzgledno udanostjo. Pogreb je bil zelo lep. — Iz farne kronike: preteklo leto smo

meli 165 rojstev (l. 1923 143), medtem dvakrat trojčke, ki so pa umrli in enkrat dvojčke; mrličev 70, porok 29.

ŠTREKLJEVEC PRI SEMIČU.

(Odgovor na laži Kmet. lista)

Zopet debela laž »Kmetijskega listca, ozir. njegovega štrekljevskega dopisnika. Pred kratkim je ta list v nekem dopisu iz Bele krajine očitil bivšemu ustanovitelju in načelniku štrekljevske kmetijske podružnice g. Martinu Drganecu, da si je prisvojil (torej vkradel) nekatere gospodarske stroje, ki so baje podružnična last. Ves ta dopis je ena sama velika laž. Ti stroji (filter, trijer in vijalnik) namreč niso, kakor splošno znano, last štrekljevske kmetijske podružnice, ampak »Gospodarskega društva na Štrekljevcih. Ali dopisnik se ničesar ni slisal o tem društvu? Ustanovni občni zbor tega društva je bil dne 6. jan. 1910, prvi redni občni zbor pa dne 20. marca istega leta. Udeležilo se ga je 24 članov. Načelnikom je bil izvoljen Drganec. Ze na tem občnem zboru se je sklenilo nakupiti filter, ki je stal približno 2000 kron. Ta znesek se je polagoma pokrival z deleži članov po 20 kron (M. Drganec in Jože Klemenčič sta jih vzela celo po 5) in z zaslužkom za čiščenje vina. Sprva je pa ves denar založil načelnik sam. Pozneje je to društvo tudi nakupilo še trijer (za 160 kron) in vijalnik (za 88 kron). Sedaj ima še 1520 kron premoženja. Zadnji občni zbor tega društva je bil dne 9. nov. 1920. Na neko ovadbo, najbrž istega lažnivnega dopisnika, ki mu ni za stvar, ampak le za blatenje poštenih in zaslužnih pristašev SLS, je Drganec še pred leti na poziv pok. predsednika Pirca »Kmetijski družbi za Slovenijo« vpsal v tej zadevi izérpno poročilo.

Vidi se, da dopisnik »Kmet. listca, ki vedoma piše neravnice in stauuje blizu Drganca, nima nobene vesti in nobenega sramu, ker tako očitno laže in obrekuje.

M. Drganec je bil do letos načelnik krajevne kmečke zveze v Semiču in je eden najbolj zaslužnih in najbolj spoštovanih naših mož. Sramota za Kmet list, da celo svitolasega in bolehnega starčka obmetava s svojo gnojnico. Ali misli »Kmet. list« na ta način nabirati pri nas naročnike? — Člani krajevne »Kmečke zveze« v Semiču.

BOHINJSKA BELA.

(Fantje naj naredijo red!)

Ker se tako malo oglasimo v Domoljubu, da bi kdo lahko mislil, da smo vsi orjunci ali kaj drugega, naj pa povemo danes, da smo to, kar smo bili od začetka pa do danes, namreč — kakor nas imenujejo nekateri — klerikaleci s dušo in telesom.

Godi se nam pa v vasi prav po stari navadi, ne sedaj se le malo bolj pripravljamo na volitve. Vsako nedeljo se malo pomenimo in vsak je mnenja, da je edino SLS prava in v nje imamo največje zaupanje, saj imamo tudi zastopnika za našo okolico, moža, da si boljšega ne moremo iskati. Na njega polagamo vse, ker vemo, da bo stal trdno na braniku naših pravic, kakor stoji trdno nad naše vasio Babji sob. In vsi stari mošje in mladi fantje, vsi so enih misli, ko bomo šli na volišče: vsi v prvo. Izmečkov ne računamo med našo družbo.

G. šupnik se večasih jezijo nad neodraslo mladino, ker ostaja po Marijinem svonenju na vasi; saj imajo vzrok. Zakaj ste odrasli fantje zapustili stari običaj, da ima na vas pristop po Marijinem svonenju oni, ki je dopolnil 20. leto. In sate, fantje, red v vasi morate narediti vi; stare običaje nasaj, da vas ne bo mladina izsivala z »auf biksc. Pa za to dejanje vam bode hvalečni nekda sami, še danes pa starši. Zatorej, fantje, vedite, da ste skušili dosti sveta in ustrezite željam staršev, da se ta navada, ki se je tako grdo raspasla po vasi, kratekmalo odpravi. Saj gre to vse s lepa, samo strah je treba pokazati mladini. Kaj nam manjka v naši vasi? Doma prosvete in ko bo še ta, potem se nam ni bati slabe mladine, slabih fantov.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

GOSPODAR

Gnojenje vinogradov.

Trta zahteva tako marljivega obdelovanja in oskrbovanja kakor malokatera druga kulturna rastlina, potem šele nam nudi zadovoljiv pridelek. Predvsem pa potrebuje mnogo gnoj, kajti vinorodni zemlji odvezamo z letino: grozdem, listjem in rožjem obilo hranilnih snovi. Navadno se računa, da zgubi en oral vinograd s pridelkom povprečno 25 kg dušika, 30 kg kalija in 10 kg fosforove kisline. To množino hranilnih snovi moramo nadomestiti deloma s hlevskim gnojem, deloma z umetnimi gnojili. S hlevskim gnojem gnojimo trte vsako tretje ali četrto leto, kakor imamo pač več ali manj gnojla. V letih, ko ne gnojimo s hlevskim gnojem, trosimo po vinogradu umetna gnojila, pri čemer moramo v prvi vrsti rabiti dušičnata in kalijeva. Gnojila je trositi enakomerno po vsem vinogradu, nikakor pa ne k posameznim trsom, kajti trta črpa hrano s svojimi koreninami po celi vinogradniški zemlji.

Važno je tudi, kdaj trosimo umetna gnojila: polagoma razkrajajoča jeseni, hitro učinkujoča pa spomladi. Jeseni gnojimo z apnovim dušikom in amonijevim sulfatom, Tomasovo žlindro in kostno moko; spomladi pa s čilskim solitrom, superfosfatom in kalijevo soljo. Čilski soliter, ki se hitro raztopi, damo v dveh obrokih: pri prvem okopavanju in pri drugem. Vsa gnojila izvzemši solitra podkopljemo, da pridejo čimprej v dotiko s koreninami. Čilski soliter pa potrosimo po vrhu, ker ga dež hitro raztopi in spravi h koreninam. Paziti je na to, da pri gnojenju s hlevskim gnojem ne gnojimo istočasno tudi z apnom ali apnovim dušikom ali Tomasovo žlindro, ker bi vsled preneglega razkrojevanja hlevskega gnojla nastopila precejšnja izguba na dušiku. Izvrstno dušičnato gnojilo za vinograde je rožena moka ali roženi ostružki, ki dolgo učinkujejo na trte in izredno pospešujejo njih raso in povečajo pridelek.

Če spomladi prepozno gnojimo z umetnimi gnojili ali morebiti celo s počasni delujočimi, potem v istem letu ni pričakovati veliko uspehov; kvečjemu da nam pozno mladje močnejše odžene. Najprimernejši čas za gnojenje vinogradov je pač jesen ali zima, kjer to dopušča vreme.

Glede množine gnojil, ki jih naj uporabimo v vinogradu, je predvsem upoštevati stanje trt: mlade trte, ki niso še v polni rodovitosti, ne potrebujejo toliko gnojla kakor starejši nasadi. Trte, ki so celo ošibljene, oziroma, ki rastejo na zanemarjeni zemlji, je treba močnejše gnojiti. To moramo uvaževati posebno pri tistih trtah, ki jih že več let nismo gnojili s hlevskim gnojem. Če gnojimo trtam vsako leto, tedaj jim damo gnojila v manjših količinah; če pa šele vsako tretje ali celo četrto leto, tedaj jih založimo z gnojem za daljšo dobo

Pri normalno gnojenih trtah, ki dobijo vsako tretje leto hlevskega gnojla, potrosimo v ostalih dveh letih letno na en oral po 100 do 200 kg kalijeve soli (trta se namreč iskaže zelo hvaležno za kali), po 50 do 100 kg superfosfata ali 100 do 200 kg Tomasove žlindre in 100 do 200 kg apnovega dušika ali ravnolotiko čilskega solitra ali isto množino amonijevega sulfata. Koristno je tudi vsako tretje leto potrositi vinograd z apnom, ki zdatno poveča rodovitnost trti. Rožene moke ali roženih ostružkov damo po 200 kg na oral, učinek tega gnojila traja pa do pet, šest let, v katerih izostane lahko vsako gnojenje z dušičnatimi gnojili.

Povdariti treba, da trta bogato poplača vsako gnojenje, najsibo s hlevskim gnojem ali z umetnimi gnojili, kajti pridelek ima še vedno tako ceno, da zadostuje primeroma že malo povišanje, pa poplača umetna gnojila. Če na pr. računamo, da nas stanejo umetna gnojila na oral po 920 Din, z njimi pa dosežemo večji pridelek od 300 litrov, kar ni visoko vzeto, po 5 Din liter, dobimo 1500 Din, ali 580 Din čistega dobička samo vsled gnojenja. Pa tudi dobrota vina se izboljša. Vsled tega mora vsak vinogradnik svoje trte čimboljše in močnejše gnojiti, da bo zadovoljen s pridelkom.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vruednost denarja 5. januarja t. l. Naš dinar je v Curihu v zadnjem tednu zelo poskočil in dosegel že 8 centimov. Temu primeroma so tudi na domačih borzah tuje valute precej padle. Tako se je kupčevalo z inozemskim denarjem po sledečih cenah: 1 funt šterling Din 304—307, 1 dolar Din 64, 1 zlata marka Din 15.30—15.40, 1 švicarski frank Din 12.56—12.60, 1 francoski frank Din 3.49—3.50, 1 lira Din 2.70—2.73, 1 češka krona Din 1.94—95, 1 romunski lej Din 0.33, 1 bolgarski lev Din 0.43. Za 1 Din dobimo 1100 avstr. kron ali 1150 madžarskih kron.

g Gibanje dinarja v letu 1924. V tem letu so se cene za potrebščine višale. Najnižje so bile januarja, potem junija in julija, dočim so v drugih mesecih rastle ter dosegle novembra meseca najvišjo točko. Če vzamemo za navedene mesece kot podlago število 122 in 123, so dosegle oktobra 148 in novembra 153. Torej pomenja to, da smo zapadli precejšnjemu draginjskemu valu, ker so se dvigale cene v papirnati valuti in cene na zlati podlagi tako, da tega dviganja ni mogel zadržati niti krepak porast dinarja. Nasprotno je naš dinar raste ter dosegel na newyorški borzi za 10.000 Din sledeče mesečne točaje:

januar	114
februar	124
marc	124
april	125
maj	124
junij	119

juli	119
avgust	124
september	137
oktober	142
november	145
december	155

Po teh številkah bi bilo sklepati, da nam je močan porast dinarja služil toliko, da nas je obvaroval pred večjim naraščanjem cen. Dinar ima dandanes tako trdno podlago, da bo najbrž še naraščal, čemur bo končno moralo slediti slabljenje cen, kolikor tega ne bodo zadrževali opravičilni gospodarski razlogi.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Pšenica domača, postavljena v Ljubljano Din 445, pšenica bačka v Ljubljano Din 500, koruza nova, umetno sušena, v Ljubljano Din 255, oves bački v Ljubljano Din 370, otrobi pšenični na gorenjski postaji Din 225, laneno seme v Ljubljano Din 700. Krompir beli od nakladalne postaje Din 140. Fižol očiščen v Postojno: ribničan Din 480, prepeličar Din 565, mandalon Din 480.

g Tržišče z lesom. Stavbeni les na ljubljanski borzi, postavljen na mejo: remeljni različnih mer Din 730, hrastovi frizi Din 1430, smrekove deske Din 610, trami 385—400. Bukova drva franko nakl. postaja, napol suha Din 23—24. Oglje la vilano, franko meja Din 120—123. — Z ozirom na praznike je bil trg precej miren. Opaziti pa je, da je vsled dviganja dinarja kupčija precej oslabela.

g Tržišče s hmeljem v Bački. Iz Zataca na Češkem nam javljajo splošno učvrščenje cen hmelja. Nasprotno pa je v Bački, odkoder poročajo, da so v Petrovcu cene tamošnjemu hmelju nekoliko nazadovale. Prvovrstni hmelj se plačuje po 65 dinarjev, srednjvrstni pa po 55 do 60 Din za kilogram.

ZIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem 29. decembra t. l. Kupčija z govejo živino sedaj po praznikih je malenkostna in cene so ostale neizpremenjene. Nekaj povpraševanja je bilo samo za dobro rejeno in pitano živino. Upanje je, da se bodo sedanje cene mogle še nekaj časa vzdržati. Živahnejše povpraševanje je po teletih in debelih prašičih, zato se je tudi cena tem nekoliko popravila. — Na tem sejmu so se plačevale sledeče cene za kg žive teže: Voli prvovrstni Din 12.25—13.—, voli rejeni Din 11.75—12.25, vprežni voli Din 11—12, biki težki Din 11.50—12.50, biki lažji Din 9.50—10.—, krave rejene Din 8—9, krave klobasarice Din 6—7, teleta debela, težja Din 16.75—18.—, teleta lažja Din 16—17, prašiči peršutarji živi Din 15.25—16.25, prašiči debeli Din 17.25—18, prašiči zaklani za kg mrtve teže Din 19—20, teleta zaklana po kakovosti Din 19.50—20.—.

IZVOZ.

g Izvoz jaje novembra 1924. V teku tega meseca smo izvozili 977 ton jaje proti 1455 tonam v oktobru. Vrednost je znašala 83.1 milijona dinarjev proti 46.6 milijona v oktobru. Švica je prevzela za 17.9 (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

GOSPODINJA

MIGLJAJI ZA GOSPODINJE.

Cilinder za petrolejko je zelo trpežen in ne počí hitro, četudi svetilko nekoliko bolj privijesh, ako novega dobro prekuhaš. Ovij ga s slamo, postavi v velik lonec in vlij vanj hladne vode, da je cilinder pod vodo. Potem postavi k ognju in počakaj, da dobro zavre; nato odstavi in pusti, da se cilinder v vodi shladi. — Prav tako napravi tudi s steklenicami in kozarci, v katere boš vlivala vroče tekočine.

Jabolka lupijo gospodinje včasih zelo debelo. Znano pa je, da je vprav pod vrhnjo kožico najboljši jabolčni okus. Da ta izredno prijetni okus ohraniš za jabolčno jed, polji jabolka, ki jih misliš lupiti, z vrelo vodo in jih pusti, da se ohladi. Potem se dá kožica prav rada odstraniti in kar je najvažnejše, odlupi se samo vrhnja kožica, meso pa celo ostane. Ta način lupljenja je tudi z varčnostnega ozira varen.

Močno krvavitev ustaviš, ako pomočiš kepico čistega bombaža (bate) v čisto, vročo vodo in položiš na rano. Seveda pa mora biti oboje popolnoma čisto, ker je drugače nevarno, da se rana zastrupi.

Ponarejeno rdeče vino je mogoče spoznati, ako vliješ par kapljic na košček krede. Če se pobarva kreda rjavkasto ali sivkasto, je vino pristo in čisto; če se pa pobarva modro, zeleno ali rdeče, je znamenje, da je ponarejeno. Barve, ki so se pokazale na kredi, so tiste, ki so jih primešali vinu, da je dobilo rdečo barvo.

Mravlje odpraviš iz omare (včasih se prikažejo že zgodaj spomladi), kuhinje in shrambe, če potreseš po policah in špranjah stolčnega galuna. Izprazni najprej omaro, osnaži jo do čistega, potem postavi zopet posodo in drugo kakor po naraztresen dolgo časa v omari, ker je potresi z galunom, čez pogrni papir in povadi nazaj. Galunov prah ostane lahko

milijona Din, Avstrija za 7.1 mil. Din in Italija za 4.7 mil. Din blaga. —

LETINA.

g Svetovna žetev v letu 1924. Mednarodni kmetijski institut v Rimu je objavil zadnje statistične podatke o svetovni žetvi l. 1924., iz katerih posnamemo nekaj poročil: Žetev rži, ječmena in koruze l. 1924. je bila slabša nego povprečna žetev predhodnih petih let, žetev pšenice pa nekoliko in žetev ovsas znatno boljše. Pridelke pšenice je znašal v 27 državah Evrope 2927 milijonov metrskih stotov (napram 3407 mil. v l. 1923 in 2864 mil. v povprečju zadnjih petih let), v Kanadi in Zedinjenih državah 3114 mil. met. stotov (napram 3429 mil. v l. 1923. in 3130 mil. v petletnem povprečju), na celem svetu (40 držav) 8250 mil. met. stotov (napram 9267 mil. v l. 1923 in 8025 mil. v petletnem povprečju). Iz tega sledi, da je bila svetovna žetev pšenice v l. 1923 ena najboljših, kar jih je sploh bilo v zadnji dobi.

polno neškodljiv, a mravlje ga ne prenesajo.

VOLNENA POVRNSA JOPA.

(Glej kroj in sliko v današnjih »Domoljubovih« podobah.)

Za jopo zberi dvojno volno, ki se v barvi ujema, eno vrsto za splošno pletenje, drugo pa za počezne okrasne proge in dve primerni dolgi igli, najbolje leseni. Vsak del jope pleteš posebe in sproti primerjaš na kroju, ki si ga, najbolje, urežeš iz papirja, natančno po krojni sliki (Napis na prednjem in zadnjem delu sta zamenjana, kar si gotovo že sama opazila.) Seveda se moraš natančno držati števil, ki pomenijo toliko centimetrov. Vzemiva prednji del (na sliki pomotoma zadnji del). Pri 0 (ničli) začneval Ob levem robu papirja pomeriva 7 cm navzdol, a 15 cm počez, to dvoje zaznamujeva s črtico in zveževa, kakor je na sliki z lokom. Od ničle preko 15 cm meriva še dalje do 26 cm in od tu 2 cm navzdol. Od točke 15 cm do tu napraviva ravno poševno črto. Od 0 meriva preko 15 in 26 kar naprej do 43 cm. Od tu 24 cm navzdol in 12 cm na znotraj in od prejšnjega znamenja pri 2 cm potegniva ravno navzdol in potem v plitvem loku do znamenja pri 12 cm. Pri 36 do 40 cm pridejo 1 cm široke zanke, ki drže pas, pri 51 cm navzdol so žepi; pri 68 cm je nova točka, ki jo zveževa z ravno poševno črto do onega plitvega loka zgoraj. Žep je od te poševne črte, kakor vidiš, oddaljen 11 cm zgoraj, a 15 cm spodaj. Od 68 cm (preko 77) do 79 cm je navpična črta do spodnjega roba, ki je širok 43 cm (kakor vidiš zgoraj). Ob levi strani je polno števil, ki pa naj te ne motijo. Značijo le širino prog in širino presledkov med njimi. Po domače poveva to tako-le: 3 proge so v drugačni barvi, vsaka je široka 2 cm, vmes pa je presledek 1 cm v osnovni barvi. Na žepih, ovratniku in zapestnikih sta le 2 prog, vsaka po 2 cm široka. Proge je treba delati tudi na zadnjem delu, četudi niso na krojni sliki zaznamovane.

Kakor sva zdaj pregledali in premerili prednji del, je treba tudi vse druge dele in narisati na papir ter izrezati v pravi velikosti, da lahko potem polagamo nanje pletenje.

Začnemo pa pletiti na spodnjem robu: toliko petelj, da je pri prednjem delu široko 43 cm, pri zadnjem delu 47 cm, pri ovratniku 64 cm, pri rokavu 33 cm itd. Izdelujemo jopo v gladkem pletenju, t. j. tja grede desno, nazaj grede levo. Ko pričnemo za progo z drugo barvo, odtrgamo prejšnjo nit in konček popletemo z novo volno. Kjer se kroj razširja, privzamemo počasi novih petelj, kolikor pokaže kroj. Kjer pa se kroj zožuje, jih na koncu enakomerno snemljemo, kakor kaže kroj. Prav posebno je treba paziti na zaokroženih mestih (luknja za rokav, rokav in izrezek pri vratu spredaj).

Sprednji del na krojni sliki je za levo stran; za desno stran ga je delati ravno nasprotno.

Ko so izgotovljeni vsi deli, jih je treba sešiti. Tu pa je treba paziti, da pride 1 na prednjem in 1 zadnjem delu, pravtako 2, 3 in 4 druga na drugo; pravtako 5 na 5, 6 na 6 pri rokavu, 7 na 7 pri prednjem delu in ovratniku 8 na 8 pri zadnjem delu (sreda) in ovratniku (sreda). — Rokav je nekoliko širši kot zapestnik, zato ga je treba 3 krat po 2 cm vsiti. Za pas je treba plesti približno 2 m dolgo, 7 cm široko progno v počeznih vrstah. Na obeh konceh sta dve 2 cm široki okrasni progici iz druge barve (kakor progno na jopi) in na koncu iz enake volne cof. Vidnih gumbov jopa nima.

Barve, ki bi se uprabljale za to jopo: temnosivo, in črno, svetlosivo in zeleno, ali lila, oranžno in temnolila, svetlorujava in temnorujavo, modro in svetlorujavo (drap) itd.

AVBICA ZA DEKLICE (3—9 let).

Velikost je odvisna od glave. Izdelana je v vzorcu: 2 vrsti: 1 desna, 1 leva, potem 2 vrsti: 1 leva, 1 desna in tako menja je. Prične se spredaj del: od ušesa, čez čelo, do drugega ušesa, tako da sta ušesi skriti. Nasnuje se 10 cm široka progna in pletlji popisani vzorec (1 d., 1 l.) na konceh skrajna (verižna) petlja. Ko je progna dolga od ušesa do ušesa, se zadela (potegne petljo čez petljo). Skrajne verižne petlje je treba zdaj nabrati in na njih delati oglavje zopet v podpisnem vzorcu preko cele glave (2 vrsti: 1 desna, 1 leva, potem obratno). Ko je pokrita glava tako, da se, ko zravnaš delo, pokrije od obeh strani zaglavje, zadela (poteguj petljo čez petljo) in na narobni strani sešij obe stranici s stičnimi vbodi. Avbica je zdaj narejena, treba jo je še okrasiti. To narediš s tem, da najprej nabereš vse petlje okoli obrazka, pleteš 6 vrst desno (na pravi desno, na narobni levo); potem 1 vrsto luknjic (dve petlji skupaj, potem enkrat oviti) v prihodnji vrsti popleteš ovito gladko (desno); zdaj pleteš 5 vrst gladko, napraviš zopet 1 vrsto luknjic (kakor prej) in pleteš še 4 vrste gladko, nato končaš. Zadnji robček do luknjic zapogni narobe in dobiš lepe zobčke, ki jih imenujemo pri pletenju zmišji zobki. Rob, ki si ga tako zapognila prišij na narobni strani z redkimi vbodi. Pravtako izdelaj tudi na vzglavju (ob vratu). V luknjice preko čela in ob vratu vpejli ozek trakec, ki ga lahko pri obeh ušesih nabereš v petlje (kokarde), ali ga od obeh strani porabiš za zavezovanje avbice. Pazi, da bosta barva avbice in traku soglašali! (K beli avbici svetlo moder ali roza trakec, k sivi svetlo vijoličast, k rjavi rdeč itd.)

KUHINJA.

Ledvična juha iz svinjskih ledic. Skuhaj v dveh litrih vode par debelih olupljenih na kocke zrezanih krompirjev; ko je krompir kuhan, stresi vanj ledico, ki jo takole pripravi: razgrej za eno žlico masti in stresi vanjo veliko žlico zrezane čebule; ko se zarumeni, prideni polovico na majhne liste zrezane ledice, mešaj par (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

IZOBRAZBI

Kdo piše brezverske knjige in časnike?

Premnogokrat ljudje s silno malo izobrazbo, ljudje, ki niso končali niti srednjih šol, ljudje, ki niso nikdar proučili cerkvene zgodovine in verskih resnic, pač pa so že z v zgodnji mladosti omdedeževali svoje srce z grdimi življenji.

O enem takih slovenskih pisateljev dr. Lahu, ki danes silno napada med nami Cerkev in ki je bil do pete šole v Alojzijevišču, je že pred 20 leti dejal neki ljubljanski postrešek, rojak dr. Laha, piscu teh vrstic: Prav je, da ste v Alojzijevišču, ampak tak svinjar ne postanite kot je Lah.

Kakšen pa je spis, ki prihaja iz take glave in iz takega srca, lahko sodite sami.

Toda bodimo pravični! Včasih pišejo v take knjige tudi možje polni duhovitosti in bistrega uma, možje, ki so se mnogo učili, pa pri tem pozabili tega, kar je najbolj potrebno — namreč Boga, možje, ki so mnogo pridobili, toda izgubili najdražje, namreč vero. In reči moramo, da so taki možje nevarni pisatelji. Največkrat jih vrže grdo življenje ali užaljeno samoljubje ali napačna časti- in dobičkaželjnost v boj zoper krščanstvo (Jörgensen, Tolstoj, Aškerc, Pavlik) ter teptajo s slepo strastjo vse, kar priča resnice krščanstva. Pišejo vse in o vsem. Zdaj presoajo oblast škofov in papežev. Zdaj določujejo meje cerkveni oblasti in vpijejo o zlorabah. Zdaj odstavljajo Boga in Cerkev v imenu znanosti in vede. Zdaj vlačijo na dan razne težkoče in jih ne rešujejo. Zdaj zavijajo zgodovinska dejstva. Iz katoliških mož napravljajo pošasti, iz verskih so-ražnikov pa nikake. Zdaj pravijo, da je vera brez vrednosti za življenje, in zasmehujejo pobožnost. Zdaj se slika z vso zlobnostjo in pretkanostjo umor, samomor, dvo boj, nenravnost. O sodnijskih obravnavaš se poroča tako, da so nekak učni tečaj za zločine. V Združenih državah Amerike se zgodi največ zločinov. Vsi

minut, da se nekoliko popraži, potresi ledico z žlico moke, zalij z juho od krompirja, osoli, prideni ščep popra in ko ledica dobro prevre, jo stresi h krompirju. Ko vse skupaj še par minut vre, prilij kisa in postavi juho na mizo.

Koroška juha. Četrť litra kisle smetane mešaj z eno polno žlico moke, in to mešanje zlij v en liter osoljene vrele vode, kateri si pridejala za ščep kumne in vejico majarona. Ko vse en četrť ure vre, stresi juho na opečene krušne rozine in postavi juho na mizo.

Kako napravljamo pozimi surovo maslo? Ker se pozimi surovo maslo težko napravlja, uporabljaj tale nasvet: Predno streseš v pinjo smetano, pinjo najprej z vročo vodo dobro oplakni, nato prilij skodelico gorkoga mleka in eno pest krušnih drobtin. Naprej delaj kakor navadno.

so edini v tem, da zato, ker časopisi pri- našajo najnatančnejše popise, kako se je ta ali oni zločin izvršil.

Takim pisateljem je vse dobro, kar jim služi v dosego njih namena. Enega škofa povišujejo, da drugega ponižajo, en red hvalijo, da druge pogrde. Včasih bi mislili, da so polni nežnosti za katoliško Cerkev in vero, rekli bi, da jokajo v stiski cerkvenega poglavarja, o nenravnosti in brezbriznosti sveta, navajajo sv. pismo in cerkvene odloke, govore o prvih časih krščanstva, pojo slavospeve nekaterim svetnikom, a le zato, da potem brezskrbneje grde papeža in Cerkev. V kakem samostanu se zgodi kak žalosten slučaj. Brž razneso dogodek na vse štiri vetrove, a tako povečan in pretiran, da se ljudje morajo zgražati zoper samostan in njega prebivavce. V samostanu postane duševno bolna uboga nuna. Takoj zavpije vse; časniki bodo kleli samostan, pisatelji pisali povesti, sodišče morda dokaže nedolžnost, gledališča in kini pa naprej predstavljajo brezsramna dejanja. Skratka: Taki pisatelji mešajo laž in resnico, čednost in greh, dobro in slabo, hvalijo enega svetnika, da ogradijo drugega.

Taki so torej pisatelji in taki so spisi v prepovedanih knjigah in časnikih. Kaj menite, ali branje takih knjig in časnikov res ni nevarno? Kdo bo še dvomil o tem, kdor vsaj nekoliko pozna človeško srce! — Da! Nevarni so in sicer nevarni za srce in razum, nevarni za krščansko življenje in vero, nevarni za posameznika in družino, narod in Cerkev.

Pa poglejmo to nevarnost od bližje! Pravim torej, da je branje takih spisov nevarno in škodljivo za posameznika. Kako to?

Fantovski večeri v pismih.

I.

Dragi slovenski fantje!

Danes Vam pišem prvo pismo. Zato se mi zdi potrebno, da Vam v tem prvem pismu povem, zakaj Vam prav za prav pišem in kako je do tega prišlo. Vi, slovenski fantje, preberite to-le moje pismo notri do konca in do mojega podpisa, pa sem prepričan, da bomo prijatelji in da boste drugo moje pismo brez posebnega poziva in vabila prav radi brali.

Dragi slovenski fantje, kdo Vam tole pismo piše in Vam bo še več takih pisem pisal, če mu gospod Bog da zdravje in korajžo v novem letu? Seveda bi bilo čedno in olikano, če bi se takoj v prvem pismu predstavil s polnim imenom in vrh tega z vsemi titelji in naslovi, ki mu jih daje ta zverženi svet. Vendar boste oprostili, da tega ne bo storil, ampak bo ostal kar pri imenu, ki ga najdete pod temle pismom. Ime je torej Vašemu dopisovavcu: Star fant.

To je eno. In drugo bi bilo: Zakaj se je stari fant spomnil, da je začel pisati

pisma slovenskim fantom? Poslušajte ali pa sami berite!

Kaj si mislite, fantje, kakšno življenje živi takle star fant...? To se pravi, preveč žalostno te reči ne smete vzeti, fantovsko življenje je lepo, pa ima magari fant že sedem križev na prsih. Fant ostane fant, korajžen in vesel in se smeje vesoljnemu svetu pod nos — samo tisto je malo nerodna reč, da se ga začenja polagoma prijemati titel in naslov: star...

E pa kaj bi tisto! Tudi starost ni noben greh in ni tako strašna reč kot ljudje na zemlji mislijo. Kar je za starega fanta nerodno, je samo to, da nima prav prave družine pod božjim solncem. Saj veste, kaj je fant brez družine. Riba v mokri travil! Kako ne bi hiral v tistih borih kapljicah jutranje rose? Pako ne bi fant hiral brez — družine?

Da, to je tisto! Saj nič ne rečem, ljudje so dobri z menoj in prijazni, vendar čutim, da nisem enak med enakimi. Može mozujejo čisto po svoje med seboj in jaz jim kar ne morem prav prostodušno držati »stihaz«. Zmerom vidim, da se njihove duše zajemljejo za neki drugačen svet kot moja duša. Na videz ni tako razlike med tistima dvema svetovoma, če pa globlje pogledaš, boš videl globoko in široko vrzel. Tiste prijetne in lepe reči, ki se imenuje družina in se ne da natanko opisati, ampak samo občutiti in doživeti — tiste reči torej takole en star fant med možmi ne more najti.

Ja, med možmi torej. Kaj pa med fanti? To je ravno! In to ni prijetno! Fantje so objestni in mislijo, da k besedi »fant« sploh ne sodi prilastek »mlade« ali »stara«, temveč pravijo, da že sama beseda »fant« pomeni nekaj mladega. In če pomeni nekaj mladega, pomeni zraven tega tudi vse take reči, ki se mladosti drže, naj že bodo čedne ali nečedne. Takih misli so fantje, to sem že parkrat prav natančno spoznal — in sedaj si lahko mislite, kako boste iskali prave družine med fanti, če se vam kedaj zgodi, da se boste morali z menoj vred podpisovati: star fant.

In sedaj upam, da ne boste, slovenski fantje, hudobni, da bi mi rekli: Če za med može nisi in te fantje ne marajo, pa si poišči družine pri ženskah n. pr. pri dekletih! Nak, tako navihani fantje niste.

Morebiti mislite, da vam bom sedaj razlagal, zakaj sem ostal fant in vam bom začel zabavljati čez ženske, posebej čez dekleta, in bom skušal še iz Vas, ki so Vam moja pisma namenjena, napraviti sovražnike žensk in zabavljate čez dekleta. O, kako se motite! Prvič nobenega nič ne briga, zakaj sem jaz ostal do danes fant in bom ostal tudi do jutri, drugič pa sploh ne vem, zakaj bi moral jaz fantom ravno o dekletih in čez dekleta pisariti. Nič ne rečem, dekleta — če so pridne in poštene — so prav čedkane stvarce božje, ampak da bi si fantje med seboj ne imeli nič drugega pisariti kot ravno od deklet in spet od deklet, naka, to ni nikjer zapisano! Kadar bo čas za to, da bo kateremu izmed Vas pridna in poštona dekle zlezla v srce, Bog mu jo blagoslovi! Toda takih reči ni treba prav precej obešati na veliki zvoni!

Da je glaz v naslednjem stolpcu spodaj.

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

V naslednjem prinašamo kratko vsebino cele povesti, kar je je dosedaj izšlo, da jo bodo tudi novi naročniki mogli čitati.

Dve posestvi: Bukovje in Zabukovje. Bili sta nekdanj zdraženi pod enim gospodarjem, potem pa je kupil Bukovje Naglič, Zabukovje pa krčmar Prek. Oba gospodarja sta živela v prijateljstvu. Vendar je Prek skrivaj delal na to, da bi Nagliča spravil na boben, kupil njegovo posestvo ter Bukovje in Zabukovje zopet združil pod enim gospodarjem. Zapeljal je Nagliča, da se je s številnimi in visokimi delnicami udeležil nekega podjetja, o katerem pa mu ni povedal, da stoji zelo slabo. Denar za delnice si je izposodil pri različnih bogatih in tudi pri Preku.

Naglič radi svojega odbijajočega značaja ni bil priljubljen v vasi. Ima sina Henrika, ki še hodi v mestu v šolo, ter Leno, živo in odločno in trmasto dekle. Žena Ana je bolehnata in zelo dobra. Pri hiši je tudi močni in orjaški oskrbnik Bajželj s sinom Jančkom, ki je Henrikove starosti. V vasi živi v svoji hišici Matija Gorec, cunjar, s svojo blago hčerko Lizo. Ta Gorec je v mladosti ljubil Ano, pa mu je stari učitelj, njen oče, ni hotel dati za ženo, ker je bil preveč. Gorec je težko prebolel ta udarec, se oženil z neko drugo in z njo srečno živel, pa tudi na Bukovje ni pozabil. Posebno rad je imel Henrika, Nagličevega sina.

Prek je imel bebastega sina Avgusta in hčerko Loto, ki ju je obadva zelo ljubil. Bil je sicer skopuh, a zanje bi dal vse.

Delniško podjetje je propadlo, Naglič je bil ob vse premoženje. S Prekom sta se skregala, ker je Naglič spoznal, da ga je lota zapeljal. Med kregom je prišel mladi

Ampak kam sem zašel! Kaj sem že hotel povedati? Aha, sem se že spomnil. — Vidite torej, dragi slovenski fantje, družine mi manjka. In sedaj boste razumeli, zakaj sem se napravil s peresom v roki — družine iskati. Kaj volja, sem si mislil, če bi začel fantom na pismen način govoriti, ko me osebno nimajo preveč radi v svoji sredi! Morebiti bodo pa radi brali moje marnje in če se to zgodi, bo tekkel iz mojih pisem prav obilen dobiček. Jaz bom veliko lažje živel, ko bom vsaj v mislih imel spet fantovsko družino, ki jo tako pogrešam. Vi boste pa tudi imeli dobro delo, kolikor boste brali moje pismo, ker vam bo rekla notranja zavest: »Star fant« bi bil vesel, če bi vedel, da berem njegovo pismo... Dobro delo je pa na božjem svetu največja sreča.

No torej! Toliko sem vam mislil danes povedati. Drugič vam bom pa razložil, zakaj sem dal svojemu dopisovanju naslov: »Fantovski večer!« Do takrat Vas pa vse prav lepo pozdravlja in vam voščil prav fantovsko veselo novo leto — Vaš iskreni prijatelj star fant.

Repar, posestnik in domišljav fant, ki je že sedaj misli na Loto, v gostilno in pripovedoval o nekem požaru v sosednji vasi. Mimogrede je obupan Naglič omenil, da bi bilo najboljšo, če bi mu vse pogorelo. Bebasti Avgust je ves ta pogovor poslušal. Ker je bil na Nagliča zelo hud, je ušel še isto noč iz hiše ter zažgal Nagličev skedenj. Zgorelo je vse, razen hiše. Avgust je pribežal domov in očetu vse povedal. Oče se je silno prestrašil in mu zapovedal strogo molčati.

Bukovje je zgorelo, Mat. Gorec je prišel pomagat gasiti. Ljudje so ga grdo sumnicili, da je pri tem lažni za Nagličevko, Naglič pa je napol znorel. Sodisce ga je klicalo, češ da je sam zažgal, Prek je bil klican za pričjo, prisegel je, da prav nič ne ve kdo bi zažgal in da ljudje dolžijo Nagliča samega. Vendar pričje niso moglo ničesar dokazati, Henrik pa je celo skušal z lažjo očeta rešiti, češ, da je on kadil in vrgel po nemarnosti cigareto na skedenj, česar mu pa niso verjeli, posebno ker je Janček pričal vprav nasprotno. Gorec pa je pri sodnji kot gledalec glasno naredil medklic, da je Prek zažgal Bukovje, za kar je bil Gorec obsojen na tri dni zapora. Naglič je bil sicer oproščen, toda vsi ljudje so bili prepričani, da je on sam zažgal, posebno pa sta sovrašтво cele vasi proti Nagliču podžigala mladi Repar in vaški brivec, ki ga je Henrik udaril po ustih, da se mu je kri pocedila, ko je ta govoril čez njegovega očeta.

Naglič je obupal, vedno bolj samotaril in se končno ustrelil. Vsa zavarovalnina je šla za dolgove in še premalo je bilo. V tem pride Matija Gorec ter pove, da je nekoč zadel v lotriji z groši, ki jih je prigrabil pri Preku v gostilni, največji dobiček. O svojem denarju pa je povsod molčal in tako ni nihče vedel o njem. Nagličevim pa da da denar brezobrestno na posodo, dokler se gospodarstvo zopet ne upostavi. Obenem hoče sam priti na Bukovje s hčerko Lizo ter pomagati vdovi in Henriku gospodariti. Nagličevi so, čeprav neradi, sprejeli to velikodušno ponudbo in gospodarstvo se je zopet začelo. Henrik se je vrnil v šolo. Medtem pa je mati bolehnata in umrla.

Henrik se je vrnil domov. Na poti proti domu sreča Prekovo Loto, ki je vprav doraščala. Lepo ga je nagovorila ter mu pomagala nesti težki kovček. Henrik se je nekaj časa branil, toda končno sta se sporazumela in dala mu je celo šopek v spomin. Henrik je bil ves zavzet od njene lepote in ljubeznivosti ter je ni mogel pozabiti. Toda ko pride domov, ga Lena in Janček surovo ozmerjata, ker se je družil z Loto, hčerko onega, ki je bil kriv očetove smrti. Janček mu je vrgel Lotin šopek čez zid, kjer ga je pobral bebasti Avgust in ga nesel domov.

Leta so tekla, Henrik je ostal doma, učil se je kmetovati, toda ni šlo. Bil je bolj sposoben za knjigo kot za plug. Vrniti

se je v šolo. Gospodarstvo se je zelo dvignilo, posebno ko je Matija sezidal opekarno, blagostanje se je zopet vrnilo, sovraštvo med Bukovjem in vasjo pa se ni prav nič poleglo, tenaveč po raznih neprijetnih nastopih še poglobilo. Ljudje z Bukovja so živeli popolnoma ločeno od vseh in z nikomur govorili. Matija goji skrivne nade, da bo Henrik vzljubil njegovo Lizo ter jo vzel za ženo. Henrik pa je pač spoštoval blago deklico, toda ljubil je ni.

Nekoč se vrača Henrik z vozom iz mesta. Na potu dobiti Loto. Povabi jo na voz, ker ga je bilo še vedno sram radi onega šopka, ki ga je Janček vrgel čez zid. Hotel se ji je opravičiti. Ko je stopala na voz, skoči iz grmovja bebasti Avgust ter sploši konja. Lota pade pod voz ter si zlomi nogo. Henrik ustavi konja, naloži Loto, jo pelje k Preku ter se takoj odpre po zdravnika. V sru pa se mu je vzbudila nepremagljiva ljubezen do nje, istotako v Loti, ki je bila doma silno nesrečna, ker je Prek začel po Nagličevi smrti vedno bolj piti.

Ko so na Bukovju zvedeli za dogodek Henrika z Loto, so vsi takoj vedeli, pri čem da so. Lena, katero je Janček rad videl, je besnela ter v jezici šla od hiše. Liza je jokala, molila ter se naposled odločila za samostan, z Bukovja pa je takoj odšla k svoji teti. Janček je šel k vojakom, Matija Gorec, ki gū je Henrik naravnost oboževal, je bil vsled hčerine prevare tako potr, da tudi ni mogel obstati ter je ob največji nevolji Henrika odšel.

Tako je Henrik ostal sam z oskrbnikom Bajželjem. V strašni zapuščeniosti si je še bolj zaželel Lote, ki je med tem že ozdravela. Šel je iz hiše proti Zabukovju ter na cesti zadel na Loto. Oba sta si povedala, da že dolgo mislita drug na drugega ter sta si objubila, da se vzameta. Ves srčen se je Henrik vrnil domov, kjer je našel Bajželja pri čitanju Jančkovega pisma od vojakov. Bajželj je Henriku pismo pokazal.

NAŠIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrstni pridatek za kavo.

Kje je lovec?

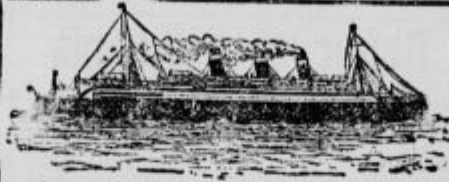
Sprejme se takoj **ČEVLJARSKI UČENEC**, nad 14 let star. — **ANDREJ ČERNILEC**, čevljar, Strobinj-Naklo. 9

IVAN JAK in sin

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 2.

Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. - Ustanovljena leta 1867. - Vezenje počuje brezplačno. Posamezni deli koles in šival. strojev. - 10 letna garancija. — Pisalne stroje »ADLER« in »URANIA«. Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Styria«, »Waffenrad« in »Kaysers«.

Oceanska voznija samo 5 in pol dni.

Glavni zastopnik za Jugoslavijo:
Jugoslov. Ekspres Agencija d. d.
Redni potniški in tovarni promet preko **Cherbourg** in jadranskih pristanišč v Severno Ameriko in Kanado.

Pozor! Podružnica zastopstva »Cunard Line« se je preselila

v Kolodvorsko ulico 41 a.

Vodja podružnice Ljubljana: Jakob Gorjanc, Kolodvorska ulica št. 41 a.

American Line, Cunard Line, Red Star Line, White Star Line, White Star, Dominion Line.

Pojasnila in vozne rede je dobiti pri:
Jugoslov. Ekspres Agenciji d. d.
kot glavni zastopnici za Jugoslavijo zgorajšnjih parobrodskih društev.

Išče se KMETSKO DEKLE

pridno in pošteno, ki je vajeno vsega dela na kmetiji, in **DEČEK** nad 15 let star, na srednjo kmetijo v Ljubljani. Plača po dogovoru, nastop takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Zvesta« 29.

PRODA se nekaj finega **JELSEVEGA LESA**, približno 10 kubičnih metrov. Cena po dogovoru. — L. Kozamernik, Stranska vas 12, Dobrova p. Ljublj.

Sprejme se zdrav **KMEČKI FANT**, ki ima veselje do čevljarstva. — Janko Zaletel, čevljar, Fužine št. 6, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. 50

Kakor srna boste tekli

In se veselili življenja, takoj ko se boste iznebili svojih kurjih oči; k temu pa vam pomore **Burgit-obliži** soper kurja očesa e nekaj dneva hitro in brez bolečin. **Burgit**, ki je preizkušen že 18 let, je rešil že mnogo milijonov ljudi njihovih muk, nastalih vsled kurjih oči in sicer popolnoma brez vsakega vneta, ker napada **Burgit** samo kurja očesa, ne pa kožnih delov okoli njih. Da se odstrani trda koža na podplatu, se uporablja **Burgit-obliži** za podplati. Če pa se pote noge ali pečejo podplati, si ne moremo misliti, kako dobro dene **Burgit-kopel** za noge. Ohranite si mlade noge in oskrbite si **Burgit** v najbližji drogeriji ali lekarni. Pazite pa pri nakupu točno na izvrstni zavoj »Burgit« in odhlanjajte ponaredbe.

Cena izvrstnega zavoja za kosar:
Burgit-predeto soper kurje očesa Dinar 4,—, **Burgit-obliži** na podplatu Dinar 2,—, **Burgit-kopel** za noge Dinar 2,—.

Družba BURGIT, Freilassing (Bayern).

Glavni zastopnik:
Ivan Svete, Novomesto (Slovenija).

SREČNO NOVO LETO

želi »Kolinska tovarna kavnih primesi«, Ljubljana.

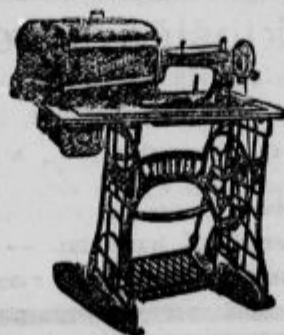
Umetna gnojila

tomaževo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, kakor tudi modro galico, žveplo, rafijo ima vedno v zalogi in dobavlja v vagonih in posameznih originalnih vrečah po konkurenčnih cenah

„ZORA“, družba z o. z. v Ljubljani,
Kralja Petra trg št. 2.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Najpopolnejši STOWER šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg ul. 6/II

Brezplačen pouk.

15 letno jamstvo.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri **L. Baraga**, Šelenburgova ul. 6.

Najcenejši nakup

modrocev, žilnih vložkov, divanov, otoman ter vseh tapetniških izdelkov. Prodaja tudi žimo, afrik in blago za žimnice po najnižjih cenah. — Se priporoča

Rudolf Sever, specijalna založba tapetniških izdelkov, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Pozor ženini in neveste!

Vabimo na ogledi

BODEČO ŽICO za ograje, dobro ohranjeno, kupim. Ant. Mehle, Mala stara vas 5, p. Grosuplje.

Na boljši živalni stroj je edino le Josip Petelinc-a znamke **Gritzner in Adler** za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Praternevega spomenika, ob vozi

Pauk v vozovje brezplačen. Važljiva garancija. Delavnica za popravila

Ne veliko Telefon 913 Ne malo

MODROCI

spodnji 1650 K, gornji afrikasti 1500 K, žimnati 3400 K. — Lastni izdelek. — Močno blago.

Rud. Radovan — Ljubljana

Krekov trg 7 — (poleg Mestnega doma).

Nad 120 milijonov kron

sem izplačal sorodnikom AMERIKANECV v zadnjih letih kot zavarovalnine, odškodnine ponorečenih in druge terjatve. — Ako imate Vi kako zadevo v Ameriki ali drugod na tujem, pridite k meni, da jo uredim, ako se sploh da. — **Dr. Ivan CERNE**, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6 (Ljudske posojilnice poslopije).

Denar si prihraniš

če kupiš za balo v modni in manufakturni trgovini

F. in I. GORIČAR, »PRI IVANKI«, LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 29,

kjer se dobi črno sukno, modni kamgarni, volneno za ženske obleke, svilu v vseh barvah, pliš, zamet, vseh vrst bombažasto in platneno blago, klotaste odeje ročnega dela v krasnih barvah, garniture za postelje, moške srajce, kravate, svilene rute in šerpe ter razno drugo blago in potrebščine. — Za ženine in neveste še posebno znižane cene! — Le prvovrstno blago!

Priporoča se tvrdka

R. MIKLAUC, Ljubljana

Lingarjeva ul. - Medena ul. - Pred Skofljo

pri nakupu

suknena in modna blaga za moške obleke.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo.

Neveste pozor!

160 cm široko, zelo močno belo platno za rjuhe meter po Din 33 — so dobi samo dožler naloga traja v trgovini

IVAN SAVNIK, KRANJ.

Na zahtero se poljejo vzorci.

Postuje po cel Jugoslaviji.

Ustanovljena leta 1917. — Delniška glavica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

Splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja; 2. življenjska zavarovanja; 3. nezgodna in jarnstvena zavarovanja; 4. zavarovanja proti škodam vsled tatninskega vloma; 5. transportna zavarovanja; 6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. — Družba je prevzela od »Grške vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks« (požarni oddelek) in »Franko-Hongroise« vsi njihov kupijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. — Takošnija plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošno zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« ženitvene kavicje za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta št. 15. Telefon 571.

ČAJNA ROČKA

„popolni“

ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI IN OBENEM NAJFINEJŠI

Domače sredsivo katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKARNARJA FELLERJA ELSA-FLUID**. Vrelec močil že skoz 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlemu zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zoba, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštino stanejo:

1 paket s 6 dvojn. ali 2 special. stekl. 62 Din
2 paketa s 6 dvojn. in 2 special. stekl. 96 Din
3 paketa s 12 dvojn. in 2 special. stekl. 130 Din
6 paketov s 18 dvojn. in 6 special. stekl. 240 Din

Naročila točno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubici Donji Elstrg 16 Hrvatska.

Za nadopolnitev paketa se še priporoča: **ELZA-SVEDSKE KAPLJICE** za želodec, ki pospešujejo prebavo. **ELZA-ZAGORSKI SOK** proti kašlju in bolečinam v prsih.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzovjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945 v lastni palači (vis à vis hotela „Union“). Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.